

7656чкр

АГО -ШЕВЧЕНКОВІ

ПРОПАМ'ЯТНА КНИГА

В СОТІ РОКОВИНИ СМЕРТИ

1861

-

1961

SHEVCHENKO CENTENNIAL

CHICAGO, ILLINOIS

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОМІТЕТ м. ЧІКАГО (ІЛЛ.)
SHEVCHENKO CENTENNIAL COMMITTEE
841 NORTH WESTERN AVENUE CHICAGO 22, ILLINOIS

**ПРОПАМ'ЯТНА КНИГА-АЛЬБОМ В СОТІ РОКОВИНИ СМЕРТИ
(1861 — 1961 р.)**

Видання Пресово-Інформаційної Комісії та Ділового Секретаріату

при активній співпраці парафій, українсько - американських товариств — організацій, шкіл, що спричинились до гідного відзначення пам'яті нашого Національного Пророка. Появу цієї книги в великій мірі завдячуємо нашим підприємцям, бізнесменам, індустріялістам, професіоналістам, що своїми оголошеннями, пожертвами помогли у її виданні. Велика частина знімок, необхідних для виготовлення кліш була безінтересовно виконана Дарк Фото Сальон-ом і Шонк Фото Студіо. Усім їм щиро подяку складає

К о м і т е т

~~~~~
Редактор видання: Мирослав Семчишин

Обл.
Зал. (можливо)
українськи) +
кк.
2 гр.

... «ЩОБ НАША СЛАВА НАМ НЕ ПРОПАЛА»...

Підсумовуючи перший етап святкувань Шевченкового Року, загально-громадський Шевченківський Комітет в Чикаго м. ін. прийняв ось яку Резолюцію:

«Видати окрему пропам'ятну книжку про Шевченківський Рік в Чикаго і стейті Ілліной в українській і англійській мовах, з узглядненням усіх імпрез, акцій, видань, і т. п., що мали на меті поширення і поглиблення культу Шевченка серед своїх і чужих та помістити список організацій і приватних осіб, що жертвували свої дати на пам'ятник Шевченкові».

Здійснюючи цю постанову Шевченківського Комітету м. Чикаго, віддаємо оцим до рук громадянства ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ АЛЬМАНАХ, що є не тільки підсумком нашої творчої національної праці в цей пропам'ятний рік, але передовсім оживотвореним пам'ятником синівської любови до найбільшого Сина України і довічної вірности його Заповітові. Ця пропам'ятна книга є теж своєрідним рекордом-записом усього того, що довершила українська спільнота м. Чикаго і стейту Ілліной в Шевченківське сторіччя, і як вона вшанувала нашого незабутнього Кобзара.

А треба відмітити, що саме у Чикаго жив колись, як політичний емігрант, великий зведичник і біограф Шевченка (він був теж співробітником Франкових видань) ВАСИЛЬ МАСЛОВ; і в цьому ж Чикаго наші давні емігранти завжди з великим пієтизмом святкували Шевченківські роковини і старанно плекали його культ.

У цьому підсумку зорганізованої дії чикагської України ми зареєстрували всі нам відомі акти вияву Шевченківського культу, у цілому ряді організацій старших і молоді, шкільних і громадських, починаючи від загальногромадської Академії в дні 26 березня 1961 в центрі міста, включно з великим маніфестаційним здвигом молоді в Гумболд парку у червні 1961 р.

А що крім суто Шевченківських святкувань в оцей пропам'ятний 1961-ий рік відбувались у Чикаго різні інші національно-громадські імпрези, з'їзди, святкування, тощо і всі вони були ознаменовані Шевченківським роком, ми теж і про них згадали.

Містить врешті наша книга нотатки, фото-знімки і т. п., з української і американської та іншонаціональної преси, журналів, обговорює та репродукує статті присвячені Шевченкові пера чикагських авторів, репродукції пропам'ятних значків-конверт, і інші вияви Шевченківського культу, що проявив себе такою рушійною силою в оцей незабутній 1961 рік.

У виданні цього Альманаха нам присвічувала одна ідея: «ЩОБ НАША СЛАВА НАМ НЕ ПРОПАЛА»... Закріпити для пам'яті наступних поколінь у цій книзі усе те, чим жило, що ісповідувало, і на що надіялось наше теперішнє покоління, яке силою свого призначення, опинившись на гостинній вільній землі Вашингтона, не тратило з очей чарівного міражу поневоленої України і її великого змагу, зогрітого Пламенним Словом Пророка.

SHEVCHENKO

CENTENNIAL

1861 - 1961

НБ ім. Вернадського
АН УРСР
А.г. 199 7
№ 263/а-23

Шевченкова муза — рисунок мист. Олександра Рончковського.

КОБЗАРЕВІ

Без свчок, без кадил і без співів сумних,
Лиш в тяжкій, нерозважній журбі
Возгласимо самі ми в серцях мовчазних
Вічну пам'ять, Кобзарю, Тобі!

Вічну пам'ять любові безмірній Твоїй,
Вічну пам'ять пекучим сльозам,
Вічну пам'ять душі бездоганній, святій,
Вічну пам'ять безсмертним словам.

Ми з глибоким жалем в катакомби підєм
І знайдем там братерські хрести.
Молитви в катакомбах палають вогнем
І руйнують поганські світи!

Людмила Старицька-Черняхівська

ПЕРІОДИ ЖИТТЯ І ТВОРЧОСТИ Т. ШЕВЧЕНКА.

Тарас Шевченко прожив усього сорок сім літ (1814 — 1861). Перші свої образи та вірші почав творити в двадцять п'ять літ. Але з того більш-менш вільно творив лише вісім літ (1838-1847), бо до року 1838 він був кріпаком і був в повній залежності від свого пана, від р. 1847 був засланий у солдати, без права писати й малювати, а по звільненні з заслання був під сталим поліційним доглядом аж до смерті. Але за своє життя Т. Шевченко виконав велитенську працю поетичну, малярську, граверську й націотворчу. Це показує, як він ретельно й швидко вмів працювати.

Ціле його життя можна поділити на такі періоди:

1) **Дитячі й юнацькі літа** до 15 року свого життя Т. Шевченко провів на селах Звенигородщини як селянсько-кріпацька дитина, від 11 літ життя — круглим сиротою.

2) **Свої старші юнацькі літа** в роках 1829-1831 Тарас Шевченко перебував як кріпак-козачок разом з своїм паном у Києві, Вільні й Варшаві. «За цей час він пізнав інші краї, навчився польської мови, був свідком цікавих політичних подій (польське повстання 1830 р.), почав учитися улюбленого малярського мистецтва, пізнав чимало нових людей, чимало пережив і передумав...».

3) **Молодечі літа** в роках 1831-1838 — Тарас Шевченко провів у Петербурзі як кріпак В. Енгельгардта: спочатку як його козачок, а пізніше — як учень маляра-директора Ширяєва.

І Заступниця всіх, всіх скорблящих, сумних,
Всіх знеможених гнітом важким,
Хай окриє Тебе у оселях ясних
Омофором пречистим своїм!

В храми ясні, святі нам не вільно ввійти,
Нам не вільно в палких молитвах
Скарги-жалі сплести й хоч на хвилю знайти
Відпочинок у ревних сльозах.

4) Дня 22 квітня 1838 року Т. Шевченко був викуплений з кріпаків і став вільною людиною. Таки наступного дня він став «вольноприходячим» учнем рисувальних клас Петербурської Академії Мистецтв, а Петербурзьке Товариство Заохочення Мистців дало йому стипендію. Цей період 1838-1843 рр. — це період найбільшої праці Т. Шевченка над собою та час його найбільшого духового зросту.

5) «Три літа»: 1843, 1844, 1845 — це двократна подорож Шевченка на Україну, маса нових вражень і переоцінка дотеперішніх поглядів та переконань, — це буйна невгаваюча праця: поетична, малярська й граверська, це закінчення Петербурської Академії Мистецтв з орденом «свободного художника».

6) Роки 1847-1856 — це арешт, заслання Т. Шевченка в солдати Оренбурзького Корпусу, в закаспійській пустелі без права писати й малювати.

Це роки найбільшого пониження і знущання.

7) Роки 1857-1861 — це останній — **Петербурзький (передсмертний) період** життя і творчості Т. Шевченка, хоч і під сталим поліційним доглядом. Але рівночасно — це час його найбільшої слави як поета, як академіка гравюри Петербурської Академії Мистецтв і як зразка — наочного прикладу тих геніїв, що їх нищили російське кріпацтво й утиски поневолених народів.

Стаття з книжки В. Доманицького «ТАРАС ШЕВЧЕНКО», синтетично-націологічні студії його життя і творчості, Чикаго, 1961.

Champion of Liberty

(T. SHEVCHENKO 1814 — 1861)

The beginning of the nineteenth century brought the world two great lights: Abraham Lincoln, the Great Emancipator, and Taras Shevchenko, "Bard of Ukraine". How similar their causes, how alike and yet how contrasting were their lives! Providence gave us two great men, born almost at the same time in two widely separated worlds, who fought to the bitter end against human bondage — and that end came in a four year period.

Shevchenko was born in March 9, 1814, five years after Lincoln. Both were the sons of poor parents. But the one was free, the other a serf. Lincoln saw the light of day in a vast, great, and free land, while Shevchenko was born in a great, vast land ruled by autocrats. In the midst of freedom, Lincoln rose to the presidency of his country. Shevchenko, a serf with only nine years of his life spent as a free man, in spite of twenty-four years of serfdom, ten years of political imprisonment, and three and one half of police guard — became the hero, the martyr, the champion, the poet and the national prophet of the Ukrainians. Lincoln died of a bullet at the age of fifty-six, but he died knowing that the Union had been saved, that the slaves had been freed. Shevchenko departed this world on March 10, 1861 — being forty seven years old and not living to hear the proclamation abolishing serfdom, that social injustice against which he fought so gallantly with his pen and spirit. Ironically, this proclamation came a week after his death.

To Americans emancipation and freedom of the slaves

calls to mind Lincoln; to Ukrainians the emancipation of serf and the reawakening of the Ukrainian national spirit is synonymous with Shevchenko. Lincoln's name is halloved in American history together with Washington, Jefferson, Hamilton and America's other greats. But Shevchenko stands alone, far ahead of other Ukrainians.

Born in v. Morynci near Kiev, he came into a land with a glorious past, a dismal and pathetic present, and a seemingly hopeless future. He was born forty years after Russian Tsarina Catherine I enforced serfdom on Ukrainian soil — forty years which brought poverty, misery and subjection.

The Ukrainians lived on their native land, but it was a land strange to them. They performed their daily duties as if in stupor. Most of them were faced by discouragement and despair of their condition. They hated the present, and dared not look for a brighter future, then. But time would bring a champion and hope would enkindled and awakened.

Shevchenko was one of five children. His mother died when he was nine. His father remarried; he died when Taras was twelve. Life with his stepmother and the other children was a tremendous cross to bear. The high spirit of the youngster and his sense of justice would not permit him to stay at home. And so he left, searching for an education and livelihood.

The lot of a serf was far from a happy one; but the life of an orphaned serf was worse yet. And so he wandered, searching and learning, from village cantors to

church painters in quest of knowledge: to read, to draw, to paint. Finally, after knocking on so many doors, opportunity opened its portals. Shevchenko became the lackey of Englehart, his landlord, a young man who just came into his inheritance. With him Taras began to travel, to see the world and to develop his talents. During this time he realized all the more the despotism of Ukrainian society and the injustice heaped on his people.

Englehardt was soon convinced that Shevchenko would not make a valet, and knowing of Taras talents, sent him to art schools. Shevchenko studied under the famous Lampi in Warsaw and still more renowned Bruilov at St. Petersburg. While in the gardens of the imperial city, Shevchenko began to think — and to put these thoughts on paper. His newly-found friends, among whom were Ukrainians, recognized his talents also. To enable him to reach greater heights, Bruilov painted a portrait of Zukowsky, a Russian poet, the price of which bought Shevchenko's freedom. At twenty-four Shevchenko was a free man.

He began to write. His pen denounced the tyranny of the Russian Tsars, and overlords. He joined the secret Brotherhood of SS. Cyril and Methodius, the aim of which was to abolish serfdom and establish a free Ukrainian state. And so he wrote, enflamed with these ideas, stirring up the Ukrainian populace — until he

was exiled to penal battalions in the Urals, then to the Caspian steppes, and finally to central Asia. Here he was forbidden the solace of his pen or brush. He returned from panishment in 1857, a broken man.

To the Ukrainians Shevchenko is not only a poet. He is their champion of freedom and social justice. He is so popular with the masses because he was one of the people. He could have reveled in the lap of luxury in St. Petersburg, but chose the role of defender of the peasants' rights. He had the courage to speak for the serf, the lowliest of creatures; he was himself a serf and political prisoner fighting against subjugation of his country and his people. The cry for liberty in Shevchenko's poems is the cry of the Ukrainian people for independence. The words of Shevchenko came from a heart of a man who loved his people, who used his means to champion their cause, who gave his life in that struggle.

This is why Shevchenko is so greatly honored among Ukrainians and this is why even Ukrainians living in the United States, that Union saved by Lincoln — Shevchenko's contemporary — remain true to the words of his great poem, "Testament", in which he appeals to us:

*"Then, in the mighty family
Of all men that are free,
Maybe sometimes, very softly,
You will think of me?"*

М Е Н І О Д Н А К О В О

*Мені однаково, чи буду
Я жить в Україні, чи ні.
Чи хто згадає, чи забуде
Мене в снігу на чужині —
Однаковісінько мені.*

*В неволі виріс між чужими,
І, неоплаканий своїми,
В неволі, плачучи, умру,
І все з собою заберу,
Малого сніду не покину
На нашій славній Україні,
На нашій — не своїй землі.
І не пом'яне батько з сином,
Не скаже синові: — Молись.
Молися, сину: за Вкраїну*

*Його замучили колись. —
Мені однаково, чи буде
Той син молитися, чи ні. . .
Та не однаково мені,
Як Україну злії люди
Присплять, лукаві, і в огні
І, окраденную, збудять. . .
Ох, не однаково мені.*

I CARE NOT

*I care not, shall I see my dear
Own land before I die, or no,
Nor who forgets me, buried here
In desert wastes of alien snow;
Though all forget me — better so.*

*A slave from my first bitter years,
Most surely I shall die a slave
Ungraced of any kinsmen's tears;
And carry with me to my grave
Everything; and leave no trace,
No little mark to keep my place
In the dear lost Ukraina
Which is not ours, though our land,
And none shall ever understand;
No father to his son shall say:
Kneel down, and fold your hands, and pray;
He died for our Ukraina.*

*I care no longer if the child
Shall pray for me, or pass me by.
One only thing I cannot bear:
To know my land, that was beguiled
Into a death-trap with a lie,
Trampled and ruined and defiled. . .
Ah, but I care, dear God; I care!*

Проф. Віктор Доманицький

НАЦІОТВОРЧА РОЛЯ Т. ШЕВЧЕНКА.

Наш національний пророк — Тарас Шевченко протягом сто двадцяти літ (від дня виходу в світ «Кобзаря» 1840 р.) став символом боротьби українського народу за свою незалежну, суверенну й соборну державу. До 1917 року його «Заповіт» заступав український державний гімн, а «Шевченкові дні» (10 — 11 березня н. ст.) були днями всенародньої загально-національної жалоби. Усі пізніші прагнення відновити політичну незалежність українському народові, усі змагання здобути свою державу стояли завжди в сфері Шевченкових ідей. Але свої етнополітичні ідеї Шевченко виводив від національних ідеологів Козацької Держави XVII-XVIII ст.: від Виговського, Юрія Немирича, Івана Мазепи, Пилипа Орлика, Павла Полуботка. Тому вираз «в сфері Шевченкових ідей» треба розуміти: «в сфері ідей Виговського, Мазепи, Шевченка».

Ці ідеї, що мали 250-літню історичну традицію, інспірували, натхнули пізніші покоління в їхніх змаганнях відновити свою державу й зберегти своє національне обличчя. Може той терновий вінець, що Шевченко його заслужив собі цілим своїм життям, своїми муками, терпіннями й невсипущою працею для рідної нації, саме й викликав щире прив'язання, глибоку любов і пошану — ентузіастичний пієтизм до духового образу нашого національного пророка. Може саме завдяки цьому він кликав, вабив з могили наступні генерації українського народу «на святе діло». Т. Шевченко примиряв, споював, об'єднував українців різних земель, різних вір, різних діалектів, — він цементував і цементує політично свідому частину української нації.

Чому Т. Шевченко так сильно впливав на сучасників і чому на наступні генерації? Не відповідає дійсності, що, мовляв, Шевченко мав тільки розвинене почуття і тим впливав, захоплював своїх слухачів. Це показує лише не-

знання й нерозуміння душі Шевченка. В дійсності **душа Шевченка була всебічно й гармонійно розвинена**. Надмірною, нелюдською працею над самим собою він набув велике знання — розвинув свій розум. Почуттєва частина його душі складалася з трьох високо й гармонійно розвинених частин: почуття національного, почуття релігійного й почуття краси та гармонії (естетичного). Нарешті, ще в дитячих роках він виробив у собі **сильну волю та здібність скупчувати увагу на чомусь одному**. Ось малим хлопцем він задумав, що має стати малярем, і надлюдською працею над собою стає першорядним малярем. Ось вже в студентські роки прийшов до переконання, що лише гравюра може широко поширюватися й переважувати народ, і він опановує техніку граверства, — надзвичайно тяжку, повільну й таку, що вимагає великої уваги, скупчення та терпеливості. Ці три частини його душі: розум, почуття й воля були в Шевченка **гармонійно розвинені й поєднані**. Була ще одна його особливість, що сильно помагала йому з'єднувати собі людей, здобувати їх прихильність: це його очі. В менти відпочинку вони були сірі, лагідні. Але коли Шевченко чимось захоплював, чи на чомусь зосередив свою увагу, — зіниці його очей сильно розширювалися й тоді його очі робили враження чорних, глибоких, з вогнем очей. Такими очима Шевченко прямо гіпнотизував співбесідників чи слухачів. Шевченкові образи — чи то постичні, чи малярські, такі сильні, що вони хвилюють інших людей, будять в них почуття національні, релігійні та естетичні, і душі тих людей стають готовими, щоб прийняти ідеї Шевченкових творів. А вслід за тим будиться в них і приспана воля, — родиться бажання здійснити ці ідеї.

Головною-центральною ідеєю життя й творчості Т. Шевченка було зламання, знищення

російського імперіялізму та відновлення незалежної і соборної Української Держави. Але Шевченко боровся не з московським народом як таким, а з тим імперіялізмом, носієм якого стала спочатку незначна частина, а пізніше — більшість московського народу. Історія світу за останню сотню літ показала, яких страшних-загрозливих для цілого цивілізованого світу форм набрав російський імперіялізм, завжди прикриваючись високими ідеями, як от оборона православ'я, оборона слов'ян, оборона працюючих цілого світа, оборона поневолених народів у колоніях, тощо. Але сьогодні світ починає розуміти ці фальшиві й дійсні цілі Москви.

Шевченко був правдивою, щирою, чесною людиною. Коли він щось говорив, до чогось

кликав, — він вірив, щиро вірив, був глибоко переконаний у правдивості, справедливості й важливості своїх слів. І цю віру він передавав слухачам і глядачам. З тою ж вірою так само, як Шевченко, працюймо всі над собою, над своїм духовим зростом, над гармонійним розвитком у своїй душі: розуму, почуття й волі! З тою ж вірою добиваймося незалежної Української Держави!

З тою ж вірою скажімо собі пророцтво Шевченка:

«Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти»...

ІЗ СЛОВА о. МАЦКЕВИЧА НАД ТРУНОЮ Т. ШЕВЧЕНКА

«...Був час, що про нашу Україну думали, що цей край нездатний до високих чувств і думок.. Але Шевченко довів, що край цей, де забули про освіту народну, має душу і серце, приступні для всього високого та прекрасного. Так, померлий брате, світ твій просвітиться перед людьми... Минуть віки — і далекі нащадки дітей України побачать і пізнають, хто був Тарас Шевченко! Бажав ти, брате, жити в Каневі, — от і живи до кінця світу. А ти, Україно, побожно шануй наше місто, бо в нас спочивають кістки Тараса Шевченка. Тут на одній з найвищих гір Дніпрових, покоїтиметься прах Його і, як на горі Голгофі, подібно хресту Господньому, стоятиме хрест, який буде видно і по той, і по цей бік нашого славного Дніпра».

Т. ШЕВЧЕНКОВІ : ПРИСВЯТА ІВАНА ФРАНКА

«Він був мужиком, і став володарем у царстві духа. Він був кріпаком, і став велетнем у царстві людської культури. Він був самоуком, і вказав нові світлі і вільні шляхи професорам і книжникам ученим.

Десять літ він томився під вагою російської солдатської муштри, а для волі України зробив більше, ніж десять непереможних армій. Доля переслідувала його в житті, скільки лиш могла, та вона не зуміла перетворити золота його душі в ржу, ані його любови до людей в ненависть і погорду, а віри в Бога в зневіру і песимізм. Доля не шкодувала йому страждань, але й не пожаліла втіх, що били із здорового джерела життя.

Найкращий і найцінніший скарб доля дала йому лише по смерті: невмірущу славу і все розквітаючу радість, яку в мільйонів людських сердець все наново збуджуватимуть його твори.

«А ВСІМ НАМ ВКУПІ НА ЗЕМЛІ

ЄДИНОМИШЛІЄ ПОДАЙ І

БРАТОЛЮБІЄ ПОШЛИ» . . . . .

(Т. ШЕВЧЕНКО)

ШЕВЧЕНКО ОБ'ЄДНАВ НАС УСІХ!

(До історії спільних загально-громадських Шевченківських святкувань в Чикаго)

Попри всю внутрішню роздрібненість і політичну розчленованість нашого громадсько-політичного життя, в калейдоскопі нами організованих починів приходять інколи моменти, що є чітким запереченням того, мовляв, ми не вміємо «тягнути в один гуж»... Вміємо! Коли хочемо вміємо і коли вимагає цього загально-український престиж справи!

Доказала це чикагська Україна спільними, на широку скалю проведеними святкуваннями МА-ЗЕПІНСЬКОГО РОКУ (1959), а ще краще і вимовніше великим маніфестаційним, бо спонтанним відзначенням 1961-го ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО РОКУ. Так, Шевченківські святкування відбулись під знаком повної громадської згоди, братолюб'я. Вони зцементували нас.

Історія великого Шевченківського Діла, що на нього здобулась наша організована громадськість м. Чикаго і стейту Ілліной, починається ще осінню 1960 року, коли то Ліга Американців Українського Походження виступила з першим почином до спільних святкувань, а згодом представники зорганізованої українсько-американської Громади в Чикаго на спеціальній нараді в дні 23. грудня 1960 прийняли сь які резолюції:

РЕЗОЛЮЦІЇ

ПРЕДСТАВНИКІВ ЗОРГАНІЗОВАНОЇ УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКОЇ ГРОМАДИ В ЧІКАГО 23. XII. 1960:

1) Згідно з закликом Крайового Комітету відзначення Сотих Роковин з дня смерті Пророка й Генія України Тараса Г. Шевченка, створити окремий Шевченківський Комітет для міста Чикаго й стейту Ілліной для святочного відзначення Його пам'яті на тутешньому терені.

2) Проголосити на терені Чикаго й стейту Ілліной 1961-ий рік Шевченківським роком.

3) Завізувати Українсько-Американську Спільноту в Ілліной до відповідного відзначення й вшанування пам'яті Тараса Шевченка в Його Році.

4) Наложити на Діловий Шевченківський Комітет обов'язок опрацювати програму відзначення пам'яті Т. Шевченка в 1961 році, включаючи до неї укладення Шевченківської Академії в відповідній репрезентативній залі м. Чикаго в місяці березні 1961 р.

5) Ініціювати різні загально-громадські імпрези для пошани й популяризації імені Т. Шевченка на терені Чикаго й Ілліной та координувати дії інших українських національних організацій, зв'язані з Т. Шевченком у 1961 році.

6) Усі приходи з імпрез, видань і т.п. призначити на здвигнення пам'ятника Тарасові Шевченкові в Вашингтоні та на видання, що мають на меті дальшу популяризацію постаті національного Пророка та Його невимірних творів, і візвати до пожертв поодиноких громадян і організацій стейту Ілліной на згадані цілі.

СТВОРЕННЯ КОМІТЕТУ

А вслід за цим, за спільним порозумінням усіх цих організацій, отже центральних, як Ліги Американців Українського Походження і Об'єднання Українсько Американських Демократичних Організацій, а теж молодіжних (як Спілки Української Молоді Америки, Пласту, Об'єднання Демократичної Української Молоді) усіх комбатантських і ідеологічних організацій, Т-ва «Самопоміч», жіночих і наукових організацій, (як Осередку Праці Наукового Т-ва ім. Шевченка), шкільних і парафіяльних організацій, та братських союзів (Укр. Народного Союзу, Українського Робітничого Союзу, Союзу Українців Католиків «Провидіння», і «Української Народної Помочі»), — прийшло до сформування на загально громадській базі ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО КОМІТЕТУ м. ЧІКАГО, (і ст. Ілліной). До Почесного Комітету увійшли тоді д-р Мирослав Сіминович як Почесний Голова, Владика Генадій (УПЦ) і о. Методій Ничка (ЧСВВ), Іван Дужанський (голова Ліги) і Богдан Білинський (голова Об'єднання) та ген. І. Омелянович Павленко —

Д-р Мирослав Сіминович
Голова Почесного Комітету

Високопреосвященний Владика Геннадій
Архиєпископ Української Православної Церкви,
Чикаго

Високопреосвященний Владика Кир Ярослав
Єпископ Укр. Кат. Церкви, Чикаго (член Поч.
Президії від лютого 1962 р.).

як почесні члени. Головою Ділового Комітету обрано діяча УНСоюзу п. Тараса Шпікулу, а до помочі йому додано чотирьох заступників пп. Б. Шевченка, З. Федоренка, д-р Р. Кобилицького і д-ра І. Муллу. Першим Діловим Секретарем став мгр. В. Ничай, другим п. Й. Медвецький. Фінансовим секретарем А. Зборик, скарбниками пп. В. Фединський і А. Іванів. бібліотекарем І. Малюк. Обрано теж Контрольну Комісію. (Повний список Комітету і його комісій на окремому місці).

Комітет поділив свою працю на ряд комісій: Технічно-Організаційну, Пресово - Пропагандивну, Зовнішніх Зв'язків, Програмову, Фінансову.

Було рішено, що заходами Комітету відбудеться одна центральна загально-українська Шевченківська Академія в репрезентативній залі центру м. Чикаго (Орхестра Голл) у м. березні; інші організації, товариства, школи, парафії, можуть відбутти свої льокальні свята окремо. Рішено теж звернутись до Губернатора стейту за проголошенням 1961-го року — ШЕВЧЕНКІВСЬКИМ РОКОМ, — підбати про відповідне відзначення пам'яті Шевченка управою м. Чикаго, про спопуляризування шевченківських роковин у місцевій американській пресі, в радіо. На головного промовця на центральну Академію запрошено голову Наукових Товариств ім. Шевченка в ЗДА — проф. Романа Смаль-Стоцького (Маркет Юніверсити, Мілвокі).

Всі згадані Комісії почали розвивати свою працю. І так організаційна і програмова комі-

сії нав'язали контакт з усіма організаціями для активного притягнення їх до поточної праці комітету, і складення відповідної мистецької програми, до якої заангажовано найкращі мистецькі сили з Чикаго, Нью Йорку і Дітройту.

Комісія інформаційно-пропагандивна подбала про виготовлення відповідних пресових матеріалів про Шевченка — Чемпіона волі, і його культ в Україні, та значення і живучість Шевченківських ідей для України і усього вільного світу. Ці матеріали, частково опрацьовані місцевими силами, а частково одержані з Н. Йоркської Централі, чи УКК, були розіслані усій місцевій пресі, в тому числі і пресі національних груп, з яких деякі відгукнулись прихильними згадками.

Окрему працю розвинула комісія зовнішніх зв'язків, яка при співпраці адвоката Михайла Гінка з Чикаго-Південь (діяча амер. демократичної партії) мала гарні успіхи: Комісії пощастило запропонувати і затвердити на форумі чикагської міської ради резолюції про Шевченка — чемпіона волі, одержати від уряду губернатора Отто Кернера ПРОКЛЯМЦІЮ 1961-го року — ШЕВЧЕНКІВСЬКИМ РОКОМ, а теж особистого виступу з промовою мейора м. Чикаго Річарда Дейлі на шевченківській академії. Щоб гідно і величаво провести заплановані центральні святкування, та відповідно заактивізувати духову поставу місцевого громадянства до цієї величньої події, Почесний і Діловий Комітет видали з нагоди Шевченківського року звернення.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОМІТЕТ В ЧІКАГО.

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 100-ЛІТТЯ СМЕРТИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В ЧІКАГО

Почесний Комітет:

Д-р Мирослав Сіминович — Голова

Члени Комітету:

Архієпископ Геннадій, УПЦ
Іван Дужанський

О. Методій Ничка, ЧСВВ
Богдан Білінський

Ген. Іван Омелянович-Павленко

Екзекутивний Комітет:

Тарас Шпікула — Предсідник, Борис Шевченко — Заст. Предсідника і Голова Мист. Програмової Комісії, Захар Федоренко — Заступник Предсідника і Голова Пресово-Пропагандивної Комісії, Роман Кобилецький — Заступник Предсідника і Голова Технічно-Організаційної Комісії, Ілля Мула — Заступник Предсідника і Голова Комісії Зв'язків, Володимир Ничай — Екзекутивний Секретар, Йосип Медвецький — Секретар, Антін Зборик — Фінансовий секретар, Володимир Фединський — Скарбник, Андрій Іванів — Заступник Скарбника, Іван Малюк — Хронікар і бібліотекар.

Контрольна Комісія:

Ераст Дзюбинський — голова, Іван Михальцевич — заступник голови, Арсен Вознюк, Михайло Печенюк, Андрій Стецюк.

Мистецько-Програмова Комісія:

Борис Шевченко — голова, Степан Балух, Ігор Білогруд, Мирослава Галан, Петро Зінченко, Роман Лазурко, Тарас Ліськевич, Ілля Матулко, Марія Овчаренко, Рома Турянська, Марія Яримович, Василь Шуть.

Фінансова Комісія:

Тарас Шпікула — голова, Антін Зборик, Віктор Дяченко, Олекса Зрада, Іван Воробець, о. Орест Кулик, Михайло Канюк, Євген Команишин, Осип Медвецький, Петро Пуцило, Михайло Харів, Володимир Фединський, Теодор Чурма.

Пресово-Пропагандивна Комісія:

Захарій Федоренко — голова, Анатоль Білодід, Володимир Бережан, Андрій Гаєцький, Данило Завертайло, Михайло Задорожний, Мирон Куропась, Володимир Кусик, Антін Кушинський, Анатоль Лобачевський, Іван Малюк, Іван Маслянко, Йосип Медвецький, Іван Михальцевич, Мирослав Семчишин, Уляна Целевич

Технічно-організаційна Комісія:

Роман Кобилецький — голова, Андрій Іванів, Юліян Кавка, Григорій Косович, Юрій Мізь, Мирон Павликович, Агафія Фіца.

Комісія Зовнішніх Зв'язків:

Ілля Мула — голова, Михайло Гінко, Михайло Канюк, Володимир Ничай, Мирослав Семчишин.

В місяці лютому 1962 р. до Президії Почесного Комітету запрошено Вспр. Кир Ярослава Габра, Епископа Чікаго.

З В Е Р Н Е Н Н Я

До Українського Громадянства м. Чикаго і ст. Іллиной!
Брати і Сестри, в Україні думками суші!

У цьому році доля судила всім українцям по всьому широкому світу відзначити Соті Роковини з дня смерти найбільшого нашого Генія і національного Пророка, Тараса Григоровича Шевченка, однієї з найвизначніших постатей в історії нашого досюгочасного національного биття.

У п'ятницю 10. березня цього року минає століття, як у холодному Петербурзі, збудованому Петром Руїником на українських черепах, перестало битися пламенне серце Великого нашого Кобзаря, який на ниву неполиту національного безпросвіття кинув вогненні слова революційного оптимізму та віри в перемогу евангелії нашої української Правди: Борітеся — поборете!

Життя і творчість нашого Генія з Моринець — це велике й самовідречене служіння світлій справі відродження сили, величі і слави нашого народу. Кров і звалища Батурина українського духа осінило його «серце трудне» нечутним од Жовтих Вод гаслом: «Свою Україну любіть, любіть її во врем'я люте!»

Тарасове Слово, як знамено його внутрішньої сили і небесний знак Його небесного післанництва, дзвенить архангельською сурмою вже понад сотню літ і творить чуда: озорує осліплених, ослухує глухих і оглухлих та формує щенеродженим українську душу...

Під прапором Його духа звеніла степами золотими арфами наша Сімнадцята Весна. Будився з вікового сну Данилів лев у Львові, говорив устами Виговського Четвертий Універсал.

Шевченкове слово опромінювало і освячувало Мотовилівку, Базар і Крути. Еліксир Його національної мислі сіяв сонцем по чотирикутниках смерті, по Колимах, шибеницях, підвалах і воно загрівало воїнів УПА.

«Заповіт» Великого Співця української туги за німбом «слави минушини» створив Український Резистанс і поповнюватиме його все новими воїнами, доки «не понесе з України у синє море кров ворожу»...

Рік 1961 — це рік Поминок і Поклону Володареві наших непоборних душ.

Ця виїнятова подія припадає в виїняткові часи й накладає на нас усіх виїняткову честь і відповідальність.

Українська спільнота Чикаго й цілого стейту Іллиной і цим разом іде впарі з іншими нашими передовими громадами в ЗДА у відзначенні Його пам'яті. У цьому Році маємо віддати нашу пошану безсмертному Кобзареві, потвердивши наше національне буття перед цілим культурним світом, скріпити будні нашого життя наснагою Його ідей.

З метою запланування й реалізації завдань, зв'язаних із тими Роковинами — в Чикаго і стейті Іллиной, спільними заходами нашої організованої громади, покликано до життя Шевченківський Комітет, метою якого є мобілізувати нашу патріотичну громаду навколо пам'яті Великого Генія, якого ідеями кріпилися й кріпляться Борці за визволення України.

Тому ми, Шевченківський Комітет, діючи з доручення нашої зорганізованої спільноти і маючи на увазі ці великі Роковини, кличемо нашу Громаду, поодинокі її Організації, кожную родину і кожную українську людину, старших і молодих: Докажімо ділом нашу відданість ідеям Пророка. Доложимо усіх старань, щоб ці Соті Роковини випали в наші Громаді якнайвеличавіше. Хай наші святкування будуть духовим піднесенням нас усіх та залишаться найкращим прикладом для тих, що прийдуть нам на зміну.

Іван Дужанський

Богдан Білінський

о. Методій Ничка, ЧСВВ

БЮРО ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО КОМІТЕТУ

Для належного виконання всіх запланованих акцій, Шевченківський Комітет відкрив спеціальне Бюро при 841 Н. Вестерн Евію (в приміщенні Ліги), де, крім головного Секретаря Комітету працював спеціально заангажований урядовець, що полагав усе справи..

Першою цього рода справою було видання пропам'ятної Книжки-Програми центральної Шевченківської Академії, з відповідними статтями про Шевченка в українській і англійській мовах, фрагментами його віршів, закликами Краєвого Шевченківського Комітету і НТШ до святкувань, та із виконавцями мистецької програми.

Щоб знайти необхідні фонди на це видання, якого редактором став Мирослав Семчишин, Комітет звернувся із спеціальним Закликом до місцевих українських бізнесменів, купців, індустріялістів, а теж професіоналістів (лікарів, адвокатів, тощо) взиваючи їх до пожертв і відповідно оплачених оголошень-привітів.

Ген. І. Омелянович Павленко

Загально-Громадський Шевченківський Комітет метрополітального Чикаго.

ЗАКЛИК

ДО ЗАГАЛУ ЧЛЕНСТВА В ЧІКАГО І ОКОЛИЦІ

Дорогі Члени!

Шевченкове сторіччя в Чікаго стало знаменне ще одним гідним відзначення фактом: місцеві (окружні) проводи всіх чотирьох братських союзів, а саме Українського Народного Союзу, Українського Робітничого Союзу, Союзу Українців-Католиків «Провидіння» і Української Народної Помочі, видали спільний

З нашої союзової й місцевої преси Вам відомо, що 1961 рік — це Шевченківський рік. У місяці березні ц. р. сповнилось 100 років від дня смерті найбільшого Сина України, ніколи незабутнього Пророка — Тараса Шевченка.

Цю велику подію відзначатиме наш нарід на своїх землях не по своїй волі, а по волі і за вказівками свого московського окупанта. Вільно й гідно натомість відзначатиме їх уся українська еміграція, а в тому й наша американсько-українська громадськість у ЗДА. Також у Чікаго постав з волі всіх українських організацій загально-національний Шевченківський Комітет, що, очолений представниками Українських Церков і відомими громадянами, видав заклик, в якому звертається до всіх українців достойно й масово відзначити пам'ять людини, що її творчість нестертою печаткою лягла на збірній українській духовості та ідеології українського самостійництва-державництва.

Центральною точкою Шевченківських святкувань, що відбудуться продовж 1961 року в Чікаго, буде велика загально-українська Академія-Концерт в Оркестра Голл в неділю 26. березня, що повинна перемінитись у могутню маніфестацію любови і пошани до Великого Кобзаря України та його ніколи невмирущих ідей.

В цьому ж 1961-му Шевченківському році заходами нашої репрезентації — Українського Конгресового Комітету Америки — має бути здвигнений у столиці Вашингтоні пам'ятник Шевченкові, і пороблено теж заходи, щоб наш уряд видав окрему поштову марку в серії «Чемпіонів Волі» з Шевченком.

Ці всі організаційні й скоординовані заходи наших національних проводів не сміють залишатись поза належною увагою членства наших Союзів, бо ж на протязі кількадесятирічної історії Американської України власне Союзи — їх проводники й членство — стояли завжди в авангарді українських ідей, мостили шлях для усіх наших національно-державних стремлень і спільним зусиллям праці й гроша здійснювали крок за кроком наші ідеали. То ж у цей 1961 Шевченківський рік, ми, Представники Проводів місцевих Братських Союзів, звертаємось до загалу нашого членства з гарячим закликом: всеціло включитись в підготову до відзначення Шевченківського Року; до всебічної моральної і матеріяльної підтримки всіх акцій нашого місцевого Шевченківського Комітету; до масової участі в дні 26. березня в Шевченківській Академії-Концерті та, зокрема, до посиленої жертвенности на цілі, зв'язані так з поставленням пам'ятника у Вашингтоні, як і інших культурно-пропагандивних заходів, що змагають до прославлення імені нашого Батька Тараса.

«Коли ми діждемося Вашингтона,

З новим і праведним законом?

А діждемось таки колись!»

За Окружний Комітет Відділів УНСоюзу:

Тарас Шпікула — голова

Мих. Харів — секретар

За Об'єднаний Комітет Відділів УРСоюзу:

К. Доманчук-Баран — голова М. Домашевський — секретар

За Союз Українців Католиків «Провидіння»:

Евген Команишин

Степан Скробач

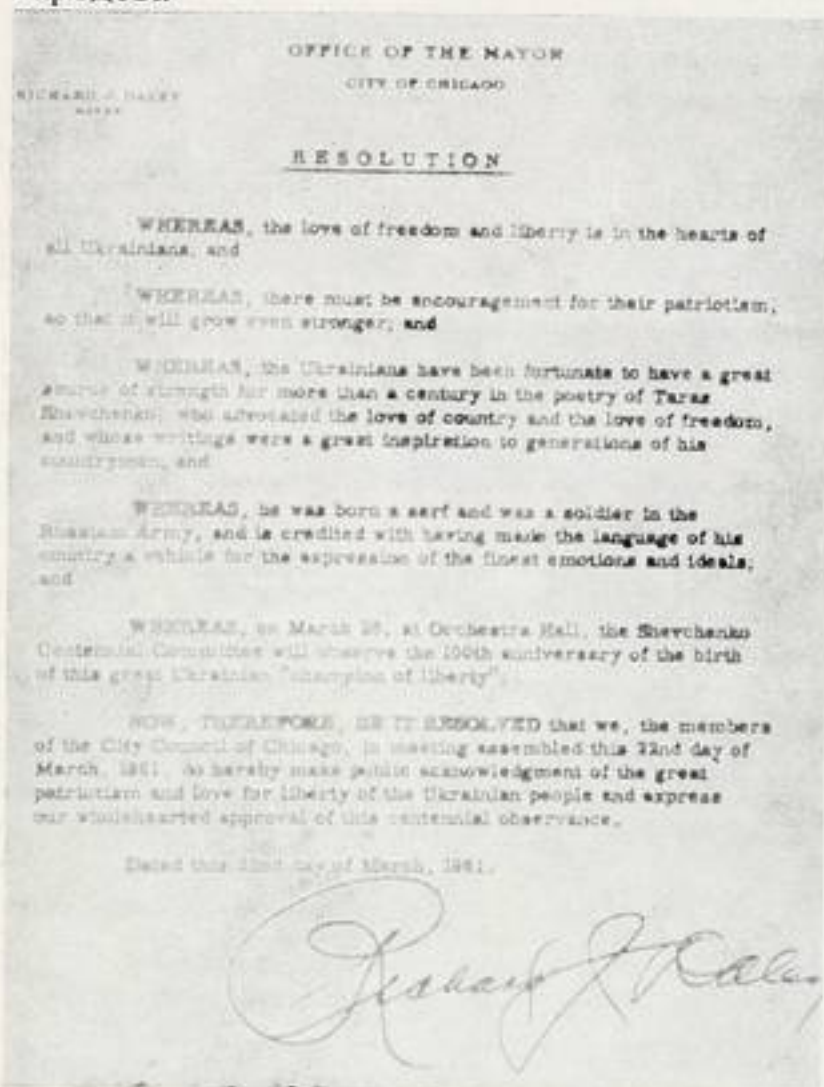
За Українську Народну Поміч:

Антін Стецюк

Микола Филипович

Великою несподіванкою для українців — мешканців Чікаго було прийняття пленумом Ради м. Чікаго на чотири дні перед центральною Академією спеціальної Резолюції, в якій міські радні під проводом мейора міста Річарда Дейлі склали свою чолобитню великому Шевченкові і патріотичному та героїському українському народові.

ПРОГОЛОШЕННЯ ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО РОКУ В ст. ІЛЛИНОЙ

Заходами Комітету, а передовсім його комісії зовнішніх зв'язків, Губернатор стейту Ілліной ОТТО КЕРНЕР видав 20 березня 1961 року ПРОКЛЯМАЦІЮ, якою проголосив 1961-ий рік Шевченківським роком у нашому стейті:

СТЕЙТ ІЛЛИНОЙ — ВИКОННИЙ ОРГАН ПРОКЛЯМАЦІЯ

ТОМУ, ЩО визов цієї доби посилює зацікавлення Тарасом Шевченком, борцем за волю, малярем, поетом-лауреатом України,

ТОМУ, що в серцях українців живе любов до свободи, а любов'ю до України сповнені поезії Тараса Шевченка, що родився кріпаком, а виріс гігантом одної з найкращих літератур світу, і

ТОМУ, ЩО в найкращім інтересі всіх американців є плекати духові зацікавлення минулими й сучасними справами Східньої Європи і приміювати це знання для того, щоб самому залишитись вільним народом, і

ТОМУ, ЩО значення Тараса Шевченка невід'ємно пов'язане з наполегливою боротьбою людини за волю, боротьбою, що дійшла до вершка в цілому світі, і

ТОМУ, ЩО українці стейту Ілліной цей 1961 рік, що в ньому сповняється сто років від дня смерті Тараса Шевченка, бажають відзначити як пропам'ятний рік цього Чемпіона Волі,

Оцим я, Отто Кернер, губернатор стейту Ілліной, проголошую 1961-ий рік Роком Тараса Шевченка в стейті Ілліной і поручаю всім громадянам читати твори цього борця за волю, щоб краще пізнати, яке значення для всіх має свобода.

БЮРО МЕЙОРА м. ЧІКАГО

РЕЗОЛЮЦІЯ:

Тому, що любов свободи і незалежності живе в серцях усіх українців; і

Тому, що це мусить бути велика заохота у їх патріотизмі, який постійно зростає; і

Тому, що українці є в цьому щасливому положенні, що джерелом їхньої сили є більше як понад сто літ творчість ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, який закликав до любови рідного краю і любови волі, і що його писання були великим надхненням усіх українських поколінь; і

Тому, що він родився невільником і був солдатом російської армії, а його заслугою є те, що в своїх творах він висловив найкращі почування і ідеали; і

Тому, що 26. березня в орхестра Голл Шевченківський Комітет буде вшановувати 100-річчя з дня смерті цього великого українця — «ЧЕМПІОНА ВОЛІ»,

оцим постановляється, що ми члени Міської Ради Чікаго, зібрані на засіданні 22 березня 1961 прилюдно стверджуємо великий патріотизм і любов до свободи Українського Народу і висловлюємо йому щиросердечну підтримку у це 100-річне свято.

Дано дня 22 березня 1961 р. Річард ДЕЯЛІ, Мейор

УКРАЇНЬСЬКА ГРОМАДО!

В 1961 році всі Українці відзначатимуть
100-РІЧЧЯ смерті найбільшого Сина України
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Українська Громада м. Чикаго, репрезентована **ШЕВЧЕНКІВСЬКИМ КОМІТЕТОМ**, що в його склад увійшли Представники Українських Церков, громадських, наукових, професійних, молодечих та інших організацій готується теж до урочистого відзначення цих Роковин.

Центральною точкою Шевченківських святкувань в Чикаго буде загально-українська урочиста

АКАДЕМІЯ — КОНЦЕРТ

в неділю 26. березня ц. р. о год. 2-30 пов.
у великій концертній, репрезентативній залі центру міста:

ORCHESTRA HALL — 216 S. Michigan Av

Для нагадування пам'яті цього Борця за Свободу — губернатор Стейту Ілліной оголосив окремою прокламацією 1961-ий рік у Стейті Ілліной Шевченківським Роком. Мейор міста Шикаго прибуває особисто на це Свято — до Оркестра Гол з поклоном Шевченкові і привітом нашої Громади.

В програмі академії: ДОПОВІДЬ ВИЗНАЧНОГО ШЕВЧЕНКОЗНАВЦЯ ГОЛОВИ Наукового Товариства ім. Шевченка проф. Романа Смалі-Стоцького, прийняті під Губернатора Стейту і Мейора міста.

В програмі концерту: виступ об'єднаних українських хорів: СУРМИ і 22 Відділу СОЮЗУ УКРАЇНОК (дир. проф. Ю. Яримовича), а також визначних солістів: співачки Метрополітаної опери п-ч ШАРЛЬОТИ ОРДАССІ-БАРАНСЬКОЇ (сопран) і п. В. БАРАНСЬКОГО (баритон). З окремою програмою виступить визначний український піаніст з Дітройту проф. БОРИС МАКСИМОВИЧ.

Українські Громадини,

Шевченківський Комітет закликає Вас до масової участі в цій Академії, якої національно-пропагандистське значення Ви напевно усвідомляєте собі.

Отже приходьте масово на наше велике національне свято і докажіть своєю участю, що здійснюється **ШЕВЧЕНКОВИЙ ЗАПОВІТ**.

Шевченківський Комітет

Летючка-заклик Шевченківського Комітету до
масової участі в Академії-концерті з нагоди
100-річчя смерті Поета.

Минулої неділі, 26. березня пополудні, при незвичайно гарній погоді, понад три тисячі учасників із старої та нової еміграції, а в цьому числі й чимало чужинців, віддали в репрезентативній залі Оркестра Гол поклін Шевченкові в століття його смерті.

Академія відбулась заходами загально-громадського Шевченківського Комітету на м. Чикаго й стейт Ілліной, очоленого представниками українських Церков і місцевих організацій, під проводом д-р М. Сіминовича.

Свято відкрив голова Ділового Комітету п. Т. Шпікула. Головний промовець проф. д-р Р. Смалі Стоцький, президент НТШ у ЗДА, в гарно обдуманій короткій промові, виголошеній англійською та українською мовами, підкреслив велику актуальність політичних ідей Шевченка та невмирущість Шевченківського духа боротьби за ідеали свободи людини і народів.

Мейор м. Чикаго Річард Дейллі, що його привітав і представив в імені Комітету адв. Михайло Гінко, нав'язуючи до свого ірландського походження, перевів у короткій, але дуже змістовній промові паралелю між свободолюбними ірландським і українським народами та схожість їхньої боротьби. «Сто років тому — говорив достойний гість — помер Шевченко, а боротьба, яку він проголосив у своїх творах, з силами насильства й тиранії, триває далі».

Він підкреслив, що історичне минуле, політична неволя і боротьба українців за людські права з тиранією є подібні до судби ірландського народу. Він вірить, що правда мусить перемогти, бо боротьба за неї далі продовжується і хоч Шевченко помер 100 років тому, то проте його животворні ідеї далі живуть і потужніють в народі.

Прокламація губернатора стейту Ілліной Отто Кернера, що нею проголошено 1961-ий рік Шевченківським роком у нашому стейті, та окрема Резолюція, прийнята Радою м. Чикаго в пошану Шевченкові, були відчитані адв. Ю. Кулясом і п-нею М. Шпікулою.

На тлі сцени-естради, де пишалось бронзове погруддя поета, роботи місцевого мистця-різьбара Петра Остаха, свято почалося відспіванням американського гімну, що його виконав соліст хору «Сурма», п. М. Желехівський. Згодом на сцену виступили в вечірніх строях об'єднані хори «Сурми» і 22-го Відділу Союзу Українок в Чикаго зі своїм диригентом п. Юрієм Яримовичем і акомпаньатором п. Е. Блі-

АКАДЕМІЯ В 100-ТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЧІКАГО
ORCHESTRA HALL

CHAMPION OF LIBERTY
TARAS SHEVCHENKO'S
CENTENNIAL
1861-1961

об'єднані хори «Сурми» і 22-го Відділу Союзу Українок в Чикаго зі своїм диригентом п. Юрієм Яримовичем і акомпаньйатором п. Е. Блідим. Понеслись величаві звуки Шевченкового «Заповіту», що його зараз же після цього в англійській мові з відповідним відчуттям продеклямувала п-ні А. Рурка; з уваги на прихильність численних чужинців, це слід уважати добрим доповненням цієї точки програми.

Окремі виступи хорів — жіночого 22-го Відділу СУ в народніх строях і «Сурми» в козацьких — виявили, що співоча культура Чикаго, яка має за собою вже давню традицію, може бути горда із своїх активних носіїв.

Виступ таких мистців сольового співу, як п-ні Шарльота Ордасі-Баранська, сопрано із Метрополітан Опері в Нью Йорку, що виступала разом із своїм чоловіком п. Вол. Баранським (баритон), при акомпаньяменті проф. І. Білогруда, та нашого знаменитого піяніста проф. Б. Максимовича з Дітройту, приневодили їх, на настирливі домагання публіки, до наддодатків.

Деклямація п. Т. Ліськевича і, зокрема, п-ні Р. Турянської стояли на відповідній до цього репрезентаційного вечора висоті.

На закінчення збірний виступ обох хорів у національних строях завершив концерт-академію українським національним гімном при співучасті цілої залі. Це був гідний фінал цієї імпрези, що перемінилась у справжню маніфес-

ПРОГРАМА

I.

Американський Гімн: Маршалл Златославський

1. ЗАПОВІТ — Шевченко — М. Вербицький Виконують об'єднані хори: СУРМА і 22 Відділ Союзу Українок Америки в Чикаго речитатив, п-ні Анна Рурка, соліст: М. Жидицький
2. ВІДПОВІТТЯ Голова Шевченківського Ділового Комітету в Тарас Шнікур
3. СВЯТОГІСНА ПРОМОВА Д-р Роман Смаль-Стельський, проф. Маркет University (Мілвокі)
4. «ОП. ДНІПРЕ» — Шевченко-Лисенко «МІНУЛИ ЛІТА МОЛОДІ» — Шевченко-Барятинський (сопрано) Володимир Барятинський (Нижнівський)
5. КАНКАЗ (уривки з поеми) — Шевченко деклямація Тарас Лисенко

— Перерва —

6. ДІВ ПІСНЮДІВ — Д. Ревуцький «ПІСНЮДІВ ЕТЮД» — Я. Коссович Фортенісове софіо проф. Бориса Максимовича
7. «КОЛО БРОДІ» — Шевченко-Лисенко «ПЛАВАЮ, ПЛАВАЮ ЛЕБЕДИНО» — Шевченко — М. Лисенко Солов'їскі у виконанні Шарлотти Ордасі-Баранської (сопрано, Ню Йорк)
8. ДІВ ПІСНЮДІВ (ПРО ДОСІД) (літературний концерт) деклямація Рона Турянська
9. КОБЗАР («ПЕРЕВІСІ») — Шевченко — М. Гайворонський «СОНЦЕ ЗАХОДИТЬ» — Шевченко — Д. Ревуцький жіночий хор 22 Відділу СУА Солостка: Памі А. Файалович
10. «САДІВ РИШНЕВІВ» — Шевченко — А. Гайворонський «КОБЗАР» — Шевченко — С. Лисенко жіночий чоловічий хор «СУРМА» солісти: Я. Голоман, М. Борник

Український національний гімн

Директор хорів: проф. Юрій ЯРИМОВИЧ
Фортенісовий супровід: проф. Ігор БІЛОГРУД
Журналістський супровід: хором: п. Едвін БЛІДИН

гацію вірності Шевченківським ідеалам, до якої так палко закликав прихильних головний промовець.

До високого рівня Академії причинилась справна організація імпрези та видана Комітетом, за підтримкою наших бізнесменів і професіоналістів, мистецько виконана програмова книжка з матеріалами в українській і англійській мовах про Шевченка й про акції Шевченківського року на терені нашого міста, зредагована ред. М. Семчишином. Крім цього, прихильні могли набути в вестибулі Оркестра Гот Шевченківську відзнаку, спеціальні листівки, статті та інші інформаційні матеріали в англійській мові, присвячені нашому Кобзареві.

Слід теж відмітити, що майже вся англомова преса в Чикаго репрезентована великими щоденниками, а теж деякі іншонаціональні пресові органи, помістили з нагоди Шевченківських святкувань довші інформаційні нотатки про Шевченка і про саму імпрезу.

Весь дохід з концерту-академії і з продажу відзнак та інші фінансові надходження в зв'язку з Шевченківським роком (пожертви, добровільні датки тощо), що ними з доручення Комітету завідує його фінансовий секретар п. А. Зборик, призначені на побудову пам'ятника Шевченкові в Вашингтоні, а теж на спеціальні Шевченківські видання.

С. Н.

Виконавці Шевченківської Академії в Оркестра Гол.

ПАРАФІЇ І ШКОЛИ ШЕВЧЕНКОВІ

ГРОМАДА ПРИ СОБОРІ СВ ВОЛОДИМИРА УАПЦЕРКВИ В ШЕВЧЕНКІВСЬКОМУ РОЦІ.

Головною і ідейною метою вшанування пам'яті генія України Т. Шевченка в ювілейному році було пригадати українцям в розсіянні сущим, «хто ми, чийх батьків, ким за що закуті?» Це гасло в умовах життя в Америці має найактуальніше значення.

Тому з найбільшою увагою до цієї справи поставились ті чинники нашої парафії, на відповідальності яких лежить виховання і національна освіта молоді. Це були: настоятель собору митр. прот. о. Федір Білецький, учителі Школи Українознавства на чолі з директоркою В. Смірницькою, учителі Недільної Школи та Батьківський Комітет на чолі з Тр. Марцинюком. Це той гурток, де найперше було обмірковано первісний проєкт відзначення ювілейного року. Той проєкт подав Т. Марцинюк і його було взято за основний план шкіль-

ної праці. А багато з його точок знайшли практичне здійснення і в чинності Міжшкільного Комітету, що постав пізніше для консолідації Шевченківських святкувань одинадцяти українських шкіл м. Чикаго.

В школі св. Володимира, в кожній класі появились на стінах Шевченківські гасла, виготовлені самими учнями за вказівками учителів та виписані різнобарвними кольорами, починаючи від «Учітеся, брати мої» і кінчаючи — «Схаменіться, будьте люди!». Над сценою в парафіяльній залі також появилась гарно оздоблений напис, що нагадував про те, що святкуємо цього року пам'ять нашого Генія і Пророка.

На великий портрет Шевченка збирались добровільні пожертви як від дітей, так і від батьків. Досить успішною була акція скерована на те, щоб в кожній родині були твори Шевченка. Діти приносили до школи Кобзарі чи збірки творів безсмертного Поета, показу-

Діти школи українознавства при парафії св. Володимира з настоятелем Собору митр. Прот. о. Федором Білецьким і учителями.

вали їх учителю, хвалились між собою — у якого є краще видання. Учитель давав спеціально виготовлену друком наліпку, в якій лише вписував ім'я й прізвище учня. Та наліпка, що вклеювалась в Кобзаря свідчила на пам'ять власникові, що дістав він таку книжку, коли був учнем нашої школи в ювілейний Шевченківський рік.

12 березня 1961 року в соборі, заповненому віруючими, відслужено урочисту панахиду за спокій душі Т. Шевченка. Глибоко патріотичну й зворушливу проповідь виголосив о. Ф. Білецький. Після панахиди в парафіяльній залі відбулася Шевченківська академія. Програма її складалась з виступів дитячого хору за участі найменших співаків, що ними провадив п. В. Зарицький. Веселий вигляд дітей на сцені в українських одягах, що рясніли вишивками, збільшували чари їхніх весняних гарних голосів. Хор, чергуючись з іншими точками, проспівав: «Заповіт», «Слава, слава кобзареві», «Думи мої, думи» а під кінець академії — український національний гімн.

Великим успіхом користувався спів сольо маленької І. Шиманівни — «Тече вода зпід явора» під акомпаніємент на фортеп'яні проф. В. Шутя. А ще більший успіх викликала інша

маленька «артистка», що їй треба було підсадити на стільця та ще й підкласти під неї дві товсті телефонічні книжки, щоб піяністка могла дістати своїми рученятами клавіші і заграги гарну пісеньку. Це була Ірця Сидоренко — незвичайно талановита дитина.

Шевченківські вірші деклямували учні: П. Бойко, Шокарчук, Ю. Зарицький, К. Бондар, Г. Довгошия, І. Іващенко, Л. Ткаліч, І. Шиманівна. Всіх їх публіка нагороджувала щедрими оплесками. Такі оплески дістали і дві збірні деклямації учні 2-ої та 3-ої класи.

Вступне слово до академії виголосив голова Батьківського Комітету Т. Марцинюк, старанням якого та турботам директорки В. Смирницької відбулася та урочиста і вдала імпреза.

Святочний реферат про історичне значення Т. Шевченка прочитав інж. А. Кущинський вказавши, що на прикладі нашого Генія й національного Пророка бачимо підтвердження правди, що історію народів творять не народні маси, а провідні, Богом послані Генії.

На закнчення академії настоятель о. Ф. Білецький притаманним йому палким словом закликав св. Володимирську громаду йти шляхом, що його вказав безсмертний дух Шевченка.

Учнівський хор школи українознавства при парафії св. Софії.

Вшанування Шевченківського року Святософійською школою та парафією.

У столітню річницю з дня смерті Тараса Шевченка, його пам'ять вшанувала Українська Православна Парафія Св. Софії разом з усім українським громадянством міста Шікаго. Окрім цього загальногромадського святкування, пам'ять нашого національного пророка і генія вшановано також і на терені парафіяльної громади.

Плян достойного відзначення Шевченкової річниці був вироблений з початком 1961 року на нараді, в якій взяли участь учителі Святософійської парафіяльної школи з її директоркою п. Домною Порох, члени батьківського комітету та інспектор парафіяльних шкіл шікагської деканальної округи Анатоль Лобачевський.

Згідно з цим пляном, учителі парафіяльної школи, окрім призначених на це програмою годин, присвячували Т. Шевченкові та його річниці ще й по кілька (5-10) хвилин кожного дня навчання впродовж цілого 1961 року. Ці короткі уривки часу вчителі вживали для пояснення дітям значення шевченківських святкувань, значення Шевченка для українського народу, місця Шевченка в рядах борців за свободу в цілому світі. На прикладах відповідних місць Шевченкових творів звертали увагу дітей на красу його поетичного вислову, на глибину його думок, височінь його етичних ідей, патріотизм, релігійність тощо. Все це очевидно, в пристосуванні до віку і рівня розвитку дітей. Вчителі заохочували дітей до вивчення напам'ять творів Шевченка, починаючи від окремих речень-афоризмів і кінчаючи від-

повідними до спроможності учнів старших клас цілими поемами.

В розмовах з батьками шкільних дітей учителі парафіяльної школи старалися їх переконати, що в ювілейному Шевченківському році кожна українська родина повинна мати, а як не має, набути «Кобзаря» або інший збір творів Т. Шевченка. Як одну зі спонук до цього, учителі звернулися до шкільних дітей з закликом, щоб кожний учень або учениця принесли до школи родинний примірник Шевченкових творів, і на внутрішньому боці його окладинки вчителі наліплювали видрукований пам'ятковий напис такого змісту:

«В1961 році, коли такий то (імена учня) учився в школі українознавства, ця книга була власністю його родини і зберігається в ній, як родинна пам'ятка столітнього ювілею Тараса Шевченка».

Прикрашений рушником портрет Т. Шевченка висів у приміщенні школи на почесному місці, під портретом були вміщені дати поетового народження і смерті.

З кінцем 1960-61 шкільного року учням видано перехідні та випускні свідоцтва з портретом Т. Шевченка.

Урочисте вшанування пам'яті Т. Шевченка в Святософійській парафії відбулося в неділю, 12. березня 1961 року. Після Служби Божої у виповненій людьми парафіяльній церкві, Архiepіскоп Геннадій, о. прот. Микола Литваківський, о. прот. Григорій Ільченко та о. протодиякон Іван Покотиленко відправили панахиду за спокій душі поета. Після панахиди майже всі присутні в церкві перейшли до парафіяльної залі, де відбулося уряджене школою Шевченкове Свято. Свято відкрила вступним

Діти і парафіяни церкви св. Софії з настоятелем о. М. Литваківським,

словом учениця IV класи Люба Литус, вона також заповідала далші точки програми. Хор учнів під проводом п. Я. Новохацького відспівав на початку і при закінченні Свята Шевченків «Заповіт», а в відповідних точках програми — пісні на слова Шевченка: «Садок вишневий», «Реве та стогне» і «Думи мої». Життєпис Т. Шевченка переказали напам'ять, а частинно перечитали учні IV класи: Володимир Передерій, Людмила Ревенко, Євген Сабадаш, Миколал Яременко, Ніна Оборковська, Андрій Палагнюк, Оксана Ревенко, Галина Сокульська, Люба Петренко, Микола Скиба, Євгенія Петренко і Валентина Пошиванюк і Ніна Ступак. Учні всіх клас почерзі проказували вірші.

Окрім цього Шевченкового Свята в парафії, учні школи взяли участь у величавому святі на честь Т. Шевченка, яке молодь міста Чикаго урядила в Арморі Голл.

СВЯТО ШЕВЧЕНКА В ПАРАФІЇ СВ. ПОКРОВИ

Крім урочистої панахиди з глибокозмістовним словом Владики Григорія в неділю, 12 березня ц. р., в парафіяльній залі Катедрі в неділю, 19 березня, відбулося громадське свято на пошану Т. Шевченка в 100-ліття смерті. Багато парафіян і гостей разом з дітьми заповнили простору залю: серед присутніх був і Впресв. Арх. Григорій та ген. Омелянович-Павленко з родиною.

Свято розпочалось загальним співом «Заповіту», а далі змістовну й зворушливу доповідь про значення Т. Г. Шевченка для українського народу в минулому й сучасному виголосив член Малої Ради УАПЦ, брат Т. Г. Печенюк. На фоні мальовничого українського села із сцени пролунали безсмертні твори Поета — «Кавказ» і «Розрита могила» у виконанні декламаторів Д. Шкурпела і Л. Бергман. Катедральний хор під кер. о. Є. Процая бездоганно виконав гарну поему «Україна» Г. М. Давидовського і народню пісню на слова Поета «Реве та стогне Дніпр широкий»...

Особливе зворушення, а часом і сльози викликали в присутніх деклямації молоді, дітей парафіяльної школи українознавства і навіть дошкільних у віці 5-6 років.

Фрагмент свята парафії св. Покрови з Владикою Григорієм.

Вдале свято залишило в присутніх глибоке враження і освіжило в пам'яті образ немирущого Кобзаря — Батька України Тараса. Велику працю в успішну підготовку й ведення свята вклали учительки парафіяльної школи українознавства п. п. Куш і Мирошніченко, маляр Боровський, диригент і хористи Катедрального хору, члени Парафіяльної Ради й окремі парафіяни.

Леся Олександрівська деклямує і співає

ШКОЛА СВ. О. МИКОЛАЯ

З нагоди Шевченківського року на головній фасаді репрезентативної будови Української Католицької Школи св. о. Миколая в Чикаго над її входом приміщено під склом художньо-виконану силуету нашого Генія і Пророка в золотому лавровому вінку. Цей образ милує очі проходячих людей та нагадує ті соті роковини з дня смерті Т. Шевченка, які урочисто обходить український нарід тепер по цілому світі.

А 12-го березня ц. р. в цій школі, яку при парафії св. Миколая провадять Сестри Василіянки — відбулася академія для вшанування пам'яті нашого великого поета.

Почалась академія американським гімном у виконанні шкільної симфонічної оркестри складеної з учениць і учнів під умілим проводом сестри Вернарди ЧСВВ. Серед музикантів бачимо багато дуже молодих школярок і школярів від 8-ми років віку, часом таких ще дрібненьких, що за музичними інструментами, якими вони орудували, ледве можна було їх бачити.

Святочне слово виголосив о. М. Ничка ЧСВВ, що недавно прибув із Бразилії, де був редактором тижневика «Праця», а тут уже зискав симпатії серед учеників при навчанні релігії.

О. М. Ничка говорив:

«Минуло 100 років, як у ворожому Петрограді перестало битись серце великого сина укра-

їнського народу Т. Г. Шевченка... Перестало битись те серце, що було так чуйне і ніжне на переживання рідного народу... Перестало битись серце, яке так дуже любило свій нарід, а любило його не тільки полум'яним словом Кобзаря, але любило ділом... Бо за вірність у службі для пробудження народу терпіло довгі роки заслання і переслідування від царських посіпак... Воно ясно й відважно говорило: «Караюсь, мучусь, але не каюсь!»... І ще грімкіше кликало: «Вставайте, кайдани порвіте! І вражою злою кров'ю волю окропіте...».

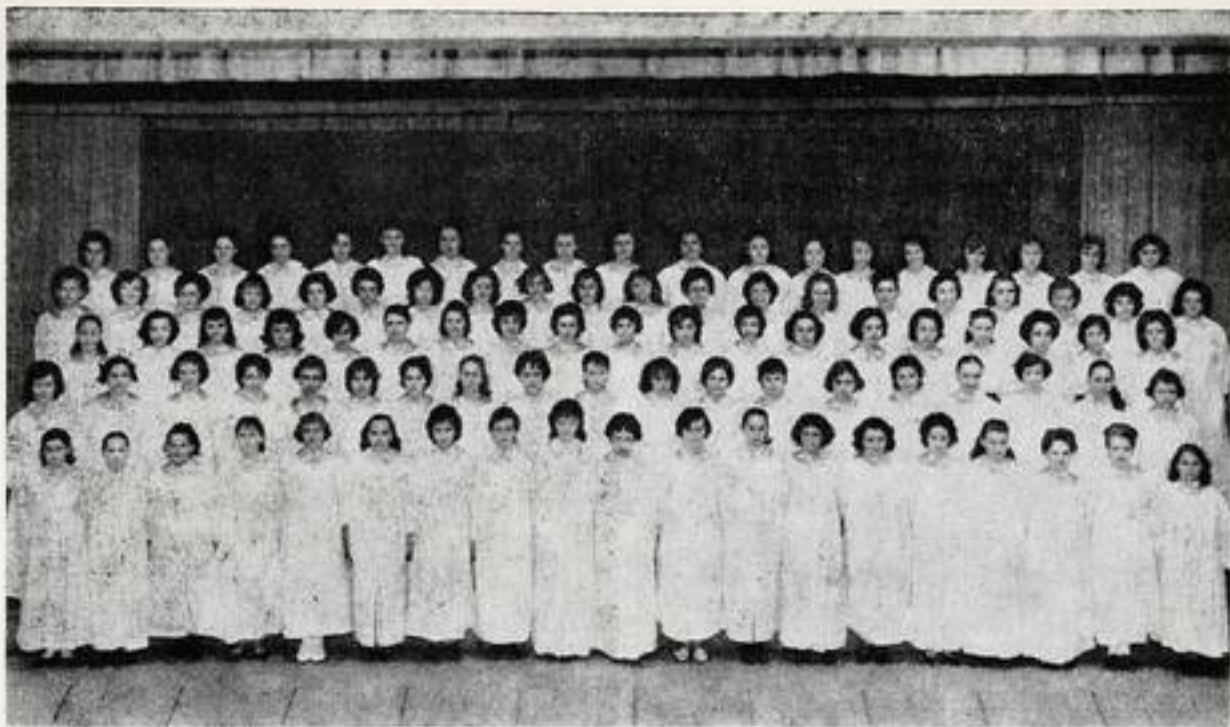
Геній слова Шевченка був у його дарі від Бога: вміти сприймати переживання народу й вміти це переживання передати живим словом. Шевченко великий не тільки своїм словом, досі недорівняними творами, але великий він головно тим, що любив свій нарід любов'ю, здібною і плідною посвятою і жертвою...

Сьогодні йде жахлива боротьба за душу, за обличчя Поета... Большевицька окупаційна влада старається здерти з Шевченка авреолу борця за політичну свободу українського народу, а хочуть зробити з нього тільки борця за соціальну справедливість у тодішній царській Росії; хочуть зробити з нього предтечу-предвісника жовтневої революції... А його відважні слова проти Москви, яких не можуть заперечити в його творах, відносять тільки до буржуазного царського уряду... А друге: кому-

Учнівська оркестра школи св. о. Миколая

Дівочий хор учениць школи св. о. Миколая

ністичні фальшування намагаються зробити з Шевченка атеїста-безбожника... І тим вони роблять велику кривду глибоко християнській віруючій душі Шевченка... Наше завдання тут, на волі, у це сторіччя смерті ПОКАЗАТИ світові, що Т. Г. Шевченко не предвісник соціальної революції в Росії і не борець за неї, але він борець за вільне й свободне національне життя на своїй власній українській землі.. А другим завданням нашим: доказати, що він не тільки не був атеїстом-безбожником, але ШЕВЧЕНКО ЦЕ ГЛИБОКО РЕЛІГІЙНА ЛЮДИНА». І це в своєму слові доповідач широко й вичерпно доказав.

Слідували «Спомини Тараса Шевченка» — вальс Й. Снігура у гарному виконанні згаданої вище шкільної оркестри.

Відкривається куртина і на сцені хор з 80-ти дівчаток 7-ої та 8-ої клас.. Всі, як квіточки з весняного садочку в українських національних одягах. Дивися на цей цвіт України і очі розбігаються по тих часом чудо-мистецьких вишивках і милих личках. А в першому ряді чотири дівчинки вбрані як гуцулки, мають правдиві запаски з рідного краю. І які то патріотичні руки їх зберегли?!

Прекрасні молоді голоси, задушевний спів «Заповіту» глибоко заходить в душу.

«Розрита могила» була також дійсно помістєцьки виконана чіткою деклямацією і добірною рідною мовою учениці Л. Головатой...

А та декляматорка за свій успіх має бути вдячна своїй учительці д-р М. Овчаренко, що так гарно зуміла підготувати її та інших декляматорів.

Далі чергувалися виступи хору сестри Вернард з деклямаціями. Дуже гарно вийшли спі-

ви на слова Шевченка: «Учітеся, брати мої» «Садок вишневий» та «Реве та стогне».

А черговим декляматором був зовсім маленький Юрко Горчинський, такий хоробрий козачок і такий бадьорий на сцені. Сам собі стягнув мікрофон по своєму росту і так завзято продеклямував вірш «Маленький хлопчик», який багато вже знає про Тараса, що публіка не вгавала від оплесків, як і попередніх точок.

Першу частину академії закінчив «Січковий марш» у виконанні оркестри.

Почалась друга частина програми. Це був монтаж «Невільничих дум Т. Шевченка» у виконанні дітей 8-ої і 4-ої класи. Дуже зворушлива мелодеклямація, над якою потрудились учителька п. С. Кавка.

Оркестра відіграла «Український марш» Й. Снігура, що був приємною китицею наших мелодій.

Третьою частиною урочистого вшанування пам'яті Т. Шевченка була сценічна картина в трьох відслонах: «Кобзарєва гостина» пера відомого письменника Р. Завадовича.

Гарна інсценізація, глибокі шевченківські слова, що линули із сцени, щире захоплення грою самих дітей-акторів, їхні завзяті й мистецькі танці зробили незабутнє враження.

Роль Шевченка грав п. Б. Наконечний, господиню — п. М. Фаріон, наймичку Оксана Яримович, дітей господині — М. Савка і О. Городиський. А крім того, була рясна група дівчаток і хлопців, одягнених по козацьки й по татарськи — все ученики 6-ої класи. Серед них особливо виділялись своїм хистом показати себе козачатами в грі або в танцях: Б. Матусяк, М. Панас і О. Гараус.

Під невгаваючі оплески було покликано на

сцену автора цієї нової п'єси, де його палко привітали і ті милі, завзяті козачата, що там зесело бавились і при тому чудесно говорили українською мовою. Багато труду в організацію і режисерію п'єси вклала учителька п-ні Марія Яримович.

ПАРАФІЯ СВ. ІОСИФА В ПОКЛОНІ КОБЗАРЕВІ

Соті роковини смерті нашого генія святкували українці північно-західного Чикаго 12-го червня 1961 р.

Любов і пошана до нашого великого поета лучить усіх українців, новоприбулих і тих, що вже від кількох генерацій живуть у ЗДА.

Свято відкрила в англійській мові Лінда Дерінг короткою, змістовною промовою про життя і творчість Шевченка, підкреслюючи зокрема його заклики до боротьби за волю, демократичні засади, глибоку віру в Бога й безмежну любов до України.

Парафіяльний хор під вмілим проводом свого диригента Ю. Позняка відспівав «Заповіт» і «Думи мої». З черги о. д-р І. Чинченко в доповіді українською мовою розказав про повногогероїзму життя Т. Г. Шевченка та ідейний зміст його творчості.

У другій частині свята виступили діти суботньої школи при парафії, що її проводять Оля Дворянин і Віра Стравняк. Гарно декламували поезії Шевченка діти: Маріо Басічинський, Зоня Івашко, Шарон Денис, Беті Баня, Діана і Юрій Кузьма. Молоді танцюристи, група початкуючих і зааванзованих, виступили з українськими танками. Їхні учительки, Віра Стравняк і Віліям Здебник, справді доложили багато труду й мистецького хисту. У різномірних танках виступили наступні діти: Маріо Басічинський, Шарон Денис, Дональд Думич, Лінда і Джуді Дерінг, Нансі і Марлена Дворянин, Соня Івашко, Михайло Козира, Юрій і Діана Кузьма, Карен Музика і Тамара Єснік.

Свято закінчено відспіванням українського національного гімну. Під час перерви діти в народних строях перевели серед приїзних збірку на фонд будови пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні. Зібрані гроші (80 дол.) передано на руки комітету в Чикаго.

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО В ПАЛАТАЙН

Невелика, але активна українська громада в Палатайн, недалеко Чикаго, теж вшанувала пам'ять Шевченка. Силами молоді, учнів і учениць курсів місцевої школи українознавства при ланці Юного СУМА ім. П. Орлика організовано Шевченківське Свято, що його совісно підготувала учителька цієї п-ні Софія Закревська, при видатній допомозі пп. П. Яхнова

Сцена з «Кобзареві Гостини» Р. Завадовича

О. Васькова, І. Коцка та інших.

Свято відкрила п. С. Закревська, вітаючи Всеч. о. о. Йосифа Шарого і В. Вівчарського з парафії св. Йосифа, членів Шевченківського Комітету з Чикаго пп. В. Ничая, І. Михальцевича й І. Малюка та місцевих гостей. Після того діти відспівали «Заповіт», а доповідь на тему «Віруючий Шевченко» виголосив інсп. І. Малюк. Учениця 8-ої класи Оріся Коцко прочитала реферат «Життя і творчість Т. Шевченка», а в дальшій програмі були індивідуальні й збірні та хорові деклямації дітей: «Сонце України» (Галя Пахуча), «Слава Кобзареві» (хорова деклямація), «Іван Підкова» (Степан Гелзик), «Українське село» (Зоряна Менцінська), «Тарасова Ніч» (Василь Пахучий), «Захід Сонця» (Марійка Тихий), «Золоті слова Тараса» (збірна деклямація). Інсценізацію «Перебендя» і сценічну картину з юних літ Тараса «Могила» виконали: М. Яхнів, Н. Семчишин, О. Коцко та І. Васьків. Дитячий хор відспівав «Садок вишневий», «Думи мої» та «Реве та стогне», а на закінчення «Ще не вмерла».

Українська дітвора з Палатайн

Мистецька обгортка програми «Свята Героїнь» присвяченого Шевченкові у Чикаго.

РОЗРИТА МОГИЛА

(Уривок)

Сини мої на чужині,
На чужій роботі;
Дніпро, брат мій, висихає,
Мене покидає,
І могили мої милі
Москаль розриває.
Нехай рие, розкопує,
Не своє шукає...

УКРАЇНСЬКЕ ЖІНОЦТВО ЧІКАГА ШЕВЧЕНКОВІ

Від кількох років українське жіноцтво м. Чикаго, а передовсім одна з найбільше діяльних його клітин — 22 Відділ Союзу Українок Америки — влаштовує СВЯТО ГЕРОІНЬ, яким вшановує пам'ять тих усіх українських жінок, що склали своє життя на вівтарі Батьківщини, зокрема замучених в сов. концтаборах.

Такеж свято відбулося і в шевченківський рік, 5 березня 61 р., і воно всеціло було присвячене пам'яті великого Мученика за Правду України — Шевченка.

Ініціатором свята був 22 відділ СУА а до спільного комітету ввійшли представниці українського жіноцтва, з таких організацій: 29 відділу СУА, 12 відділу УЗ Хреста, НТШ, Католическої Пань, Пласту, СУМА, ОЧСУ, АБН, ОДУМ, Допомогового Т-ва Жінок.

Свято відбулось при вщерть заповненій залі дому СУМА. Вступне слово виголосила д-р Марія Овчаренко, а згодом слідували мистецькі деклямації, (Люби Коломиєць, Марії Плішка, Надії Голяш), сольоспіви (Марії Костелини) інсценізації творів Шевченка (у виконанні пластунок і жіночої ланки СУМА), і виступ хору 22 відділу СУА.

Фортеп'яновий супровід виконувала Олена Сидоренко Квірнбах, автором літературного монтажу і заповідачем була п-ні Рома Турянська, а мистецьке оформлення сцени і програмки належало п-ні Марії Гарасовській-Дачишин.

Фрагмент зі «Свята Героїнь»: співає п-ні Костелина, акомп. О. Сидоренко-Квірнбах.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОМІТЕТ У ЧІКАГО

SHEVCHENKO CENTENNIAL COMMITTEE

841 N. Western Avenue Chicago 22, Ill.

ДО УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ЧІКАГІВСЬКОЇ МЕТРОПОЛІЇ ТА СТЕЙТУ ІЛІНОЙ !

Збірка на Пам'ятник Шевченкові у Вашингтоні, проголошена Комітетом Пам'ятника в Нью Йорку в березні м. р., найшла — як досі — широке розуміння нашого Громадянства Чикагівської Метрополії та стейту Іліной, на якого терені говернер Дост. Отто Кернер — окремою прокламацією з 20. березня 1961 р. проголосив цей рік Шевченківським Роком.

Комітет Пам'ятника в Нью Йорку, плянуючи збіркову акцію на терені ЗДА, визначив на Чикагівську Метрополію квоту 25.000 дол., та по кількох долярів на декілька менших громад у нашому стейті.

Пожертви на Пам'ятник започаткувала Чикагівська Громада у березні минулого року поважним датком у висоті 2,161.30 дол., що був чистим прибутком з Шевченківської Академії у 100-ліття смерті Тараса Шевченка, улаштованій Шевченківським Комітетом Чикаго в неділю, 26. березня 1961 р., в репрезентативній залі центру міста — Орхестра Голл. До цього вкортці долучився даток у висоті 401.94 дол., що був зложений Комітетом імпрези „Український День” в 1952 р. до банкового депозиту.

Збіркова акція, в співпраці з головним Комітетом Пам'ятника, поведена Шевченківським Комітетом в Чикаго серед наших Парафій, Організацій, Установ, професіоналістів, бізнесменів та широких кругів нашого Громадянства, принесла досі круглу суму 16.500 дол. до кінця місяця лютого ц. р. Пожертви ці впливали до Комітету в Чикаго безпосередньо або посередньо через Організації і Парафії, що увійшли у склад Комітету, згл. до запрошених ними ПП. Збірщиків, а частинно також прямо до Комітету Пам'ятника в Нью Йорку.

Збіркова акція на Пам'ятник на нашому терені ще не закінчена і буде продовжуватися далі до визначеної квоти, при чому слід ствердити, що жертвенність з нагоди Століття смерті Генія України повинна охопити весь наш загаль і принести щонайменше двократний вислід наміченої суми, якої друга частина повинна бути зужита на поширення культу Тараса Шевченка перекладами й популяризуванням Його творів і ідей у правдивому, невикрив-

леному світлі в ЗДА і інших країнах вільного світу, відповідними виданнями та іншими акціями. При добрій волі цілої нашої великої Громади такий вислід не буде ніякою трудністю.

В річницю проголошення Шевченківського Року передаємо до рук Громадянства ПЕРШУ ЧАСТИНУ СПИСКА ПОЖЕРТВ НА ПАМ'ЯТНИК ШЕВЧЕНКОВІ з терену ЧІКАГО І СТЕЙТУ ІЛІНОЙ. Друга частина вийде на закінчення збіркової акції на протязі біжучого року. Цілість цього Списка буде наглядним доказом, як на ділі наша спільнота Чикагівської Метрополії і всього Стейту вшанувала пам'ять Пророка України, та нашим свідоцтвом супроти інших громад і цілої українсько-американської спільноти.

Хто з нас не мав ще нагоди зложити своєї жертви на цю високу ціль, може це зробити в найближчому часі. *Хай нікого з нас не забракне, хоч би з найменшим датком, у нашому Списку Жертводавців! Хай згадка про Ваш даток буде гарним приміром для грядучих поколінь. А для Української Землі, що видала цього ВЕЛЕТНЯ ДУХА, який мріяв про справедливий закон Вашингтона, хай буде доказом, що ми, наше покоління, не забули серед цього добробуту на вільній землі Вашингтона ту ЛЮДИНУ, що кинула ці кличі й ці ідеї, якими від понад сотні літ Український Народ живе.*

У березні, 1962 року.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОМІТЕТ
У ЧІКАГО

Примітка:

Просимо заздалегідь вибачення, якщо в цій Першій Частині Списка Жертводавців трапляться помилки чи поминення. Вони будуть справлені в другій частині після остаточного доповнення його відомостями про пожертви, які вплинули безпосередньо до Комітету Пам'ятника в Нью Йорку. Ці пожертви зі зрозумілих технічних причин не могли бути вповні поміщені, зокрема якщо йде про новіші пожертви.

Пожертви на Пам'ятник Шевченкові у Вашингтоні складайте до Шевченківського Комітету в Чикаго (841 Н. Вестерн Евію, Чикаго 22, Ілл.), або у Вашій парафії чи організації до рук збірщиків.

Комітет

По 15.00 дол.:

Буньовський Микола, д-р Вірщук Володимир, Матушко Ілля, Беґека Іван, Дудинюк Теофан, Т-во Сприяння Українській Націон. Раді, Гальчишак Микола, Котенко Олексій, Ліщинський Іван, Репа Григор, д-р Верес Роман і Євгенія.

По 10.00 дол.:

Багрий Дмитро, Берестянський Яків, Бачинський Сергій, Боечко Юрій, Баби́к Р., Барабаш І., Цісовський М. Дзенцоловська Анна, Дзенцоловський Павло, Фіта Іван, Фіта Ярослав, Голяш Степан, Гасюк Петро, Федьків С. Горайський Іван, Ковальська Олена, Коваль Юрій, Костелина Ілля, Косович Григор, Киричинський Василь, Засадний Ярослав, Засадний Євген, д-р Козій Іван, Куриляк Петро, Колодій Захар і Софія, Кловатий Василь, Кашук І., Максимчук Іван, Мельник Т., Мудрий Василь, ген. Омелянович Павленко Іван, д-р Процик Володимир, Питель П., Сарапук Петро, проф. Шуть Василь, Шмігельський Олекса, Трошук Михайло, Тиравські Йосиф і Марія, Тимчина Василь, Венгльовський М., Воробець Михайло, Засадний Орест, Засадний Руссел, Атановський Александер, Апостол Йосиф, Архієп. Геннадій, Бабяк Павло, Бобко Михайло, Берко Василь, Бойко Іван, Бенко Стефан, Бздель Іван, Борисевич Стефан, Бурлука Михайло, Біленко Антін, Богданик Йосип, Біліяк Андрєвс, Брудний . . . . ., Брицький Василь, Богач Михайло, Борович Ніна, Борисенко Олекса, Бурдаш Іван, Бучко Іван, Брентон Сміт, Бойко Василь, Бурачинський і Вишницький, Білодід Анатоль, Боднарук Іван, Білинські Ігор і Марія, д-р Бабій Олесь, Бойко Іван, Баць Григорій, Білинський Василь, Хтей Симеон, Хіч Олекса, Хома Лев, Хомченко Анна, д-р Чушак Григор, Черник Олексій, о. Чінченко Іван, Чурма Теодор, Чуба Олена, Чміль Антін, Дерень Ярослав, Дацко Осип, Дрогомирецький Юрій, Данилів Іван, Дацьків Гарри, Держак Остап, Дацьків Теодор, Домник - Хомишин Михайло, Дідик Петро, Дяченко Олекса, Дусенко Микола, Децик Володимир, Дрогомирецький Іван, Ясінський Микола, Івасечко Орест, Ільків Осип, Фіца Петро, Фіца Агафія, Федурчак Іван, Оленець Михайло, Фуртак Петро, Фурчак Антін, Фурчак Варвара, Фурчак Петро, Фурманюк Станислав, Гуцал Петро, Гавдьо Василь, Гринчишин Ілля, Гринчишин Павло, Гіряк Павло, Гнатишин Григорій і Параска, Ганчарук Георг, Галізів Володимир, Гриців Стефан, Гайдук Бронислав, Гнитка Андрій, Гой Дмитро, Гаврон Павлина, Гераско Тетяна, Гуцул Петро, Ганкевич Олекса, Городиський Осип, Горак Василь.

Гаврик Михайло, Яремко Іван, Яцура Анна, Яценко Федір, Ясінський Олекса, Янчишин Роман, інж. Ключовський Володимир, Курко Тома, Кулинич Іван і Марія, Кологривенко Панас, Куликівський Григорій, Коляджин Еміліян, Корниш Григорій, Кобрин Константин, Креховецький Іван, Кузьма Михайло, Косар Іван, Ковалик Емілія, Козій Атанас, Кобільник Роман, мгр. Козій Іван, Кришталь Михайло і Стефанія, Касків Дмитро, Кашуба Володимир, Коваль Генрик і Анна, Кучма Григорій, д-р Кобилецький Ром., Колодій Іван, Кокурудза Володимир, Кекіш Дмитро, Козяк Андрій, Коваль Іван, Крушельницький Володимир, Кулик Іван, Качор Остап, Лагодюк Василь, Лісевич Кирило, Литвинишин Осип і Зиновія, Лушак Михайло, Лушпинський Тарас, Луців Панько, Левицький Нестор, Лось Олександер, Лапка Іван, Мурин Варвара, Мазур Марія, Мацьків Василь, Мізь Любомир і Генька, д-р Кодельський Ігор, Менцінський Т., Мицик Роман, Масник Григорій, проф. Маслянко Іван, Моціо Александер, Матвішин Андрій, Марко Артур, Мицик Микола, Мусій Євген, Марчук Михайло, Мосяк Василь, інж. Назаревич Роман і Юлія, Нагорняк Олександер, Новак Петро, Німилович Дмитро, Ольшанський Михайло, Осійчук Софія, Остап Ілля, інж. Олексин Андрій. Олексин Александер, Островський Матей, Пилипюк Василь, Петраш Микола, Панків Степан, д-р Погорецький Онуфер, Плешкевич Антоніна, Печенюк Тимофій, Пасіка Семен, Піх Іван, Папушкевич Михайло, Перхач Євген, Порохонька . . . . ., Падяк Іван, Пилявка Теодор, Паславський Іван, Паланичка Іван, Пігут Володимир і Марія, Плацушок Осип, Перець Григор, Перцак Дмитро, Павлишин Григор, Палій Євгенія, Повалючек Іван і Стефанія, д-р Погорецький Роман, Рибак Михайло, Радомський Александер. Романишин Дмитро, Самиця Ярослав, Свитюк Іван, Сарабин Михайло, Стадник Степан, Струс Микола, інж. Синенький Володим., Сивульський Петро, Семенів Петро, Стасула Ярослав, Сірий Михайло, Семків Петро, Сенів Михайло, Свірський Іван, Слободян Павло, Сенік Іван, Соломаха Петро, Снігір Іван, Сущенко Михайло, Стангрет Семен, Сілаєва Клавдія, Савчин Катерина, Свитник Богдан, Свитюк Петро, Сарахман Осип, Школьний . . . . ., Шведак Зенон, Шліхутка Микола, Щербак Степан, Щур Елисавета, Турчин Теодор, Ткачинський Никифор, Ткачук Галина і Микола, Тірян Адам, проф. Тучапський Касіян, Тягнибик Лев, Трохимчук Роман, Ткачук Петро, Туцький Семен, Т-во б. Воляків УПА, Ткачук Михайло, 102 Відділ Українського Робітничого Союзу, Учительська Громада — Чікаго, Уніят Григор, Війтович Юрій, Во-

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ

та для вшанування світлої пам'яті померших:

По 25.00 дол.:

бл. пам. ДМИТРА ГАЛИЧИНА, Президента
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Чикаго,
Дирекція Дому УНСоюзу в Чикаго, Відділи УН-
Союзу ч.ч. 39, 120, 165, 221 і 301, Шпікула Та-
рас.

По 10.00 дол.:

Бойковичі М. і А., Подола Т. і І.

Друзі бл. пам. ЯРОСЛАВА КРАСНИКА — 47.00
дол. і по \$ 10.00 — Качор О. та Ткачук М. і Г.

бл. пам. НИКОЛАЯ ЦЕТВІНСЬКОГО
40.00 дол. - збірка на похоронах (зб. п. Музика)

бл. пам. СОПКО
15.00 дол. — Горни Елізабет; 10.00 дол. — Лю-
безний Теодор.

бл. пам. МИКОЛАЯ ВАСИЛЬОВСЬКОГО
5.00 дол. — Степан Васильовський; 5.00 дол. —
Филип Васильовський.

Інші принагідні збірки:

З 35-літнього Ювілею подружжя пп. Павла і
Марії Фенцин-ів \$ 60.00 — (від: п-ні Кульпак 25.,
Шмигельські 10.—, П. Гринчишин 5.— Фешини
5.—, Г. Семочко 5.—, і по \$ 1.— Тимчук, Ку-
шинська, Любезна, Любимець, Максимович, Д
Гринчишин, Гаделей, Крайс, Роган, Галій).

238.40 дол.:

Збірка в Парафії св. Володимира, на яку зло-
жилися пожертви: Гамалій Павло — \$ 50.00,
Учні Школи Українознавства — 38.40, Субтеля
Михайло — 35.00, Ткачук Микола — 20.00, Не-
сторенко Андрій, Гончарук Г., Ждан Яків, Сав-
чин Михайло, Ковша Г., Гоголь Іван, Ліщина
Касіян — по \$ 10.00, Ступа Андрій, Скоропад
Іван, Зелковська Р., Гадарин Михайло, Мирний
Микола — по \$ 5.00, Бондарів Гр. — 3.00 дол.

ПОКЛІН МОЛОДІ КОБЗАРЕВІ

У Шевченківському році на терені м. метрополітального Чікаго три найбільш чисельні українсько-американські організації молоді, а це ОДУМ (Об'єднання Українсько - Демократичної Молоді), Пласту і СУМА (Спілки Української Молоді Америки) відбули свої льокальні шевченківські свята, а крім того увесь рік проводили свою діяльність за спеціально складеною шевченківською програмою.

СУМІВСЬКА МОЛОДЬ В ПОКЛОНІ КОБЗАРЕВІ

Річницю 100-річчя смерти Шевченка відзначила сумівська молодь гідно і святочно.

Ще попередня Управа Осередку намітила певні пляни відносно святкування 100-ліття смерти Т. Г. Шевченка, в яких Юнацтво мало себе якнайбільше виявити. У зв'язку з цією річницею проведено таку працю:

18 і 19 березня 1961 р. відбуто спеціальну академію присвячену 100-літю смерти великого Кобзаря.

День 19 березня був присвячений виключно для юнацтва. Виконавцями «Золотої нитки» О. Олеся, та монтажу із творів Т. Шевченка були в більшості члени старшого юнацтва СУМА. На протязі цих двох днів юнацтво, що вчиться в малярській студії проф. Петра Зінченка дало виставку малярських праць із шевченківської тематики та друкованого слова Т. Шевченка і про Шевченка. Виставка пройшла з гарним успіхом.

На протязі місяця березня кожний рій мав свої внутрішні святочні сходи́ни присвячені Шевченкові, на яких саме юнацтво виступало з програмою.

Злет Юнацтва СУМА, що відбувся 30 травня 1961 року проходив під кличем «Свою Україну любіть!». Крім шевченківської програми

Оркестра СУМА (диригент проф. І. Повалячек) приймала участь у всіх Шевченківських організованих СУМ-ом і молодечими організаціями імпрезах.

складеної з пісень і деклямацій, все юнацтво стало до змагань у «Шевченківському марші» на трасі одної милі. У злеті взяла участь духовна оркестра СУМА складена із самого юнацтва. (гляди окрема стаття)

4 червня 1961 р. відділ Ю. СУМА взяв організовану участь у відзначенні шевченківських роковин школами українознавства та молодечими організаціями. Враз з оркестрою виступила танцювальна група, театральний гурток та дружина відбиванки.

«День Сумівської Молоді» 2 липня 1961 р. свою офіційну частину мав призначену пам'яті Т. Шерченка.

Тритижневий табір «Канів» присвячено переважно на поглиблення шевченківських ідей серед Юнацтва СУМА.

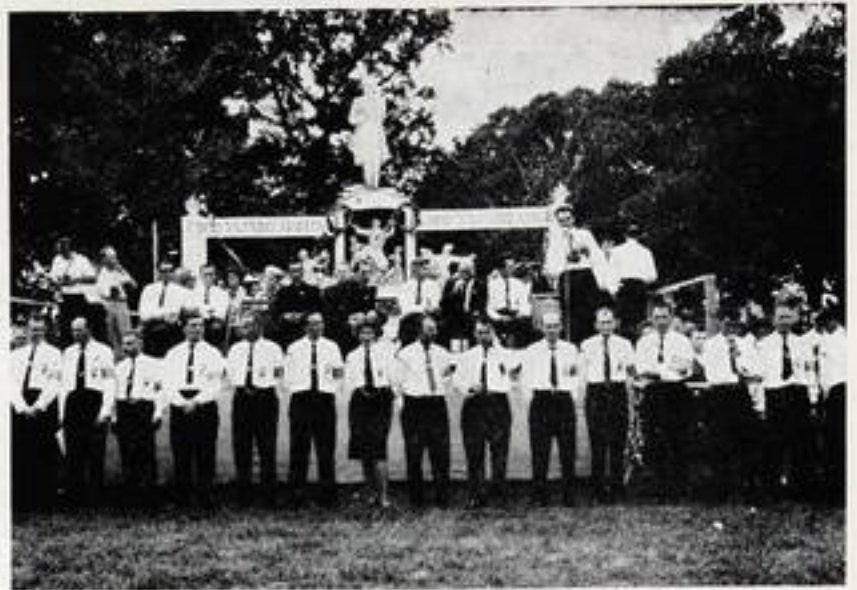
Слід згадати, що на таборі стояв гарний металевий пам'ятник Т. Шевченка, що його виконав П. Луців. (1-4 вересня)

Здвиг СУМА — Захід проходив рівнож під Шевченківським кличем. З відділу СУМА «Одеса» взяло участь 309 юнаків і юначок. Започаткований табір «Гайдамаки» був перерваний з причини зливного дощу. Назва табору його підтабори, та програма були зв'язані із Шевченківською тематикою.

Відділ Юнацтва СУМА «Одеса» взяв активну участь у світовому Конкурсі Шевченкознавства, що його проголосило Об'єднання Дитячої Літератури в Торонті. До цих змагань ми поставилися з великою увагою, бо це справа загально — українська та далекосяжна. Юнацтво наше у різного рода працях належно виявило культ великого Кобзаря та його універсальних і сьогодні актуальних ідей. Малярські праці були заступлені юнацтвом, що вчить ся в малярській студії проф. П. Зінченка. Треба підчеркнути факт, що наш Відділ взяв перше місце щодо чесельності надісланих матеріалів (Праць 82).

Окремий конкурс Шевченкознавства проголосила Головна Управа СУМА, щоб дати змогу сумівській молоді змагатись в знанні шевченківської тематики. Іспити юнацтво складає усні і писемні. Першунах трьох вікових груп Управа Осередку оплачує тритижневе перебування на таборі. Всі учасники змагань дістануть пропам'ятну Шевченківську відзнаку. У Відділі «Одеса» змагалось 230 юначок і юнаків.

Участь спортивних ланок 26 і 27 серпня 1961 р. у Шевченківських Спортивних Ігрищах УСЦАК-у на «Веселці» СУМ-у біля Торонта. Около 45 учасників юначок і юнаків, що в загальному точкуванні здобули найкращі Конкуренції.

Здвиг Осередка СУМА в Чикаго: Промовляє голова Головної Управи.

Н. Попович — 13 років

В ШЕВЧЕНКА РОЦІ...

Чи то в школі, чи у дома,
На вулиці, чи в СУМА,
Де б ти не був милий друже
Пам'ятай усе це дуже,
Що живеш в Шевченка році,
Тому май усе на оці —
Його твори, думи пісні,
Ясні, як сонце на весні.
Гож пора нам всім читати
Та і другим розказати,
Що Кобзар наш батькою рідний,
А чи син його ти гідний?

БАЖАННЯ

Я все хотів би повернути
У ці сторони, де жив Тарас,
Хотів би ці місця зустріти
Такі любі, величчя для нас!
Побачити родинні села,
Де то Тарас безжурно жив,
Де злая доля невесела,
Де малювать Тарас тужив.

Спортовці і спортовки СУМА ім. Павлушкова з Чикаго, підчас спортивних ігрищ б. Торонта.

КОНЦЕРТ-АКАДЕМІЯ ОСЕРЕДКУ СУМА ім. ПАВЛУШКОВА

Щоб віддати Шевченкові належний поклін а зокрема, щоб ще більше оживити його слово серед молоді, Осередок СУМА ім. Миколи Павлушкова в Чикаго запланував на цей рік ряд Шевченківських вечорів.

Дня 18 березня, ц. р., відбулась в домі СУМА перша із серії запланованих імпрез. Відкриваючи цю імпрезу, Голова Осередку СУМА Мирон Лушак підкреслив у своїм вступнім слові, що Москва ніякими засобами не відтягне української молоді від здійснювання Шевченкового Заповіту.

Після вступних пояснень до програми проф. Р. Завадовича почалась імпреза.

На програму склалися: «Заповіт» у виконанні хору Осередку під диригентурою проф. Пачовського, драматичний етюд О. Олесь «Злотна Нитка» у виконанні юнацького аматорського гуртка, та сценічний монтаж творів Шевченка укладу проф. П. Зінченка під назвою «Останній Акорд» у виконанні членів театрального гуртка Осередку СУМА. Обидва названі гуртки працюють під мистецьким керівництвом проф. Зінченка.

За своїм змістом і сценічним оформленням ця імпреза була надзвичайно оригінальна. Обидва драматичні твори є наскрізь символічні і тому вияснення символіки дієвих осіб, яке зробив на початку проф. Р. Завадович, улегшило присутнім розуміти і слідкувати за акцією.

Драматичний етюд «Злотна Нитка» відбувався на тлі музичного акомпаніменту на фортепіані, тлом сценічного монтажу «Останній Акорд» був спів хору СУМА, в одних місцях мурмурандо, в інших - пісні співані п'яно. Тоді коли всі дієві особи у «Злотній Нитці» є символічні, в «Останньому Акорді» поруч символічних, виступають також персонажі, які згадуються у творах Шевченка як сам поет. Зокрема були зворушливими ті місця в «Останньому Акорді» в яких до присутніх говорив поет, як, напр., «де поділось козачество, червоні жупани». Гарно прозвучав сольо-спів В. Зарицького що співав при акомпаніменті п-ні проф. Олени Сидоренко.

Виконавці імпрези вивязались із своїх завдань бездоганно. Успіх імпрези можна судити по реакції глядачів. Дуже рідко панує на залі тишина така, яка панувала під час цієї імпрези. Здавалось, що публіка хотіла почути шелест рухів поодиноких виконавців. Тільки після закінчення поодиноких точок цю тищу переривали оплески.

Символічна могила Шевченка на злеті СУМА в Чикаго.

Оформлення сцени роботи мистця-декоратора проф. Зінченка чи не найбільше вплинуло на оригінальність імпрези. Сцена була поділена на передній і задній плян. Переділка мала три великі отвори на повній висоті, на яких звисали індивідуальні куртини. З виступом відповідних символічних осіб підносилися куртини, а позаду видніли чудові, відповідно підібрані краєвиди.

Ця, справді мистецька, імпреза була повторена на другий день для Ю. СУМА та шкільної молоді.

На протязі цих двох днів відбувалася в домі СУМА також Шевченківська виставка, яку організувала ланка «Чорноморців». Богдан Лесюк, який вложив найбільше праці при організуванні виставки, давав відвідувачам відповіді на їх питання. Колекція експонатів на виставці складалася із видань «Кобзаря» різних років, окремих поем Шевченка, виданих індивідуально, та чисел української вільної преси, в яких були згадки про Шевченка. На виставці також були різні видання значків та конверт із портретами Шевченка на них. На стінах були розвішані копії різних малярських творів Шевченка, що їх зробили юні сумівці, учні малярської школи ім. Шевченка, яку веде проф. П. Зінченко. Виставку прикрашували різні портрети Тараса Шевченка, його погруддя та тарілка з його обличчям. Врешті присутні мали нагоду побачити на виставці копію «Паблік Лов 86-749», згідно з яким конгрес ЗДА дав дозвіл на поставлення пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні в публічному парку в дистрикті Колумбія.

«СВОЮ УКРАЇНУ ЛЮБІТЬ»

(Третій Злет Юнацтва СУМА в Чикаго).

360 юначок та юнаків та кілька сотень їхніх батьків, гостей та старшого членства СУМА взяло участь в вівторок 30 травня, 61 р., в Третньому Злеті Юнацтва СУМА, що відбувався в Чикаго. Зорганізовану участь в ньому брали три місцеві Відділи при Осередках ім. М. Павлушкова з роєм з Палатаян, ім. полк. І. Богуна, ім. Крути з 2-ма роями з Геммонд, Індіана та Відділ з Осередку СУМА в Мілвокі.

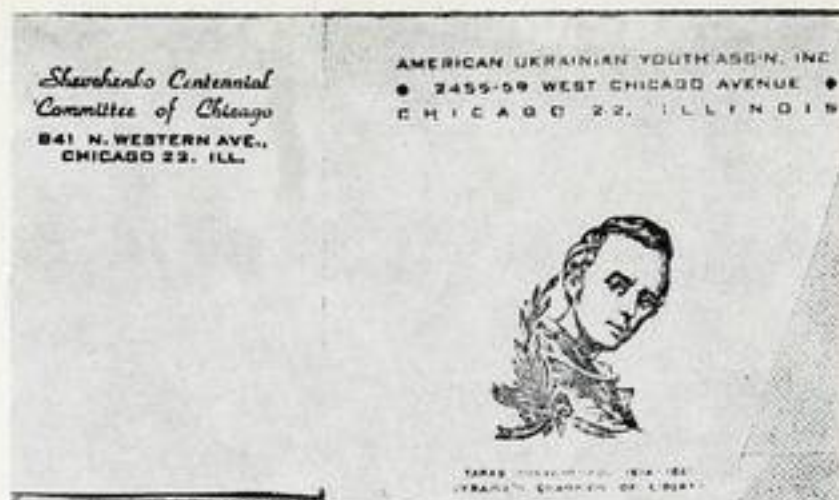
Злетом, що за свій клич мав Шевченкове: «Свою Україну любіть» та який своєю програмою був пов'язаний з великими шевченківськими роковинами, провадила Команда в складі: інж. С. Голяш - командант, Т. Чурма та Г. Дронь - члени, В. Палагнюк - секретар. Програма дня складалася з двох основних частин - святочної та спортивно-розвагової. До загального успіху Злету спричинився ентузіазм юнацтва у перепроводжуванні програми як рівнож багато спричинилася до нього знаменита погода.

Програму розпочато збіркою перед символічною могилою Т. Шевченка, на задньому тлі якої великими літерами виднів напис «Сумівська молодь в поклоні Великому Кобзареві».

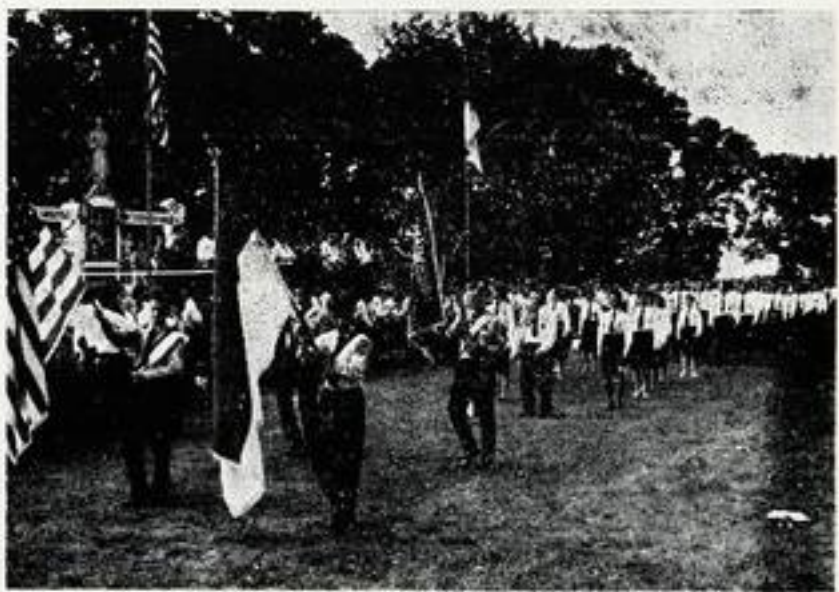
Після звітувань, відчитання денного наказу та виставлення почесної стійки, при загальній молитві «Боже Великий» зложено вінок на могилі. Відтак всі разом відспівали «Заповіт». П. І. Михальцевич, з рамені Виховної Ради, виголосив відповідне до хвилини слово. рівнож до юнацтва і гостей промовляв ще командант Злету інж. С. Голяш. Цю святочну частину програми заповнювали ще деклямації від кожного відділу та спільне відспівання ряду пісень. Перед обідовою перервою відбулася ще дефіляда Відділів, після якої поодинокі Відділи ставали до спільних знімків.

В дефіляді і в програмі брала участь оркестра СУМА, з Осер. ім. Д. Павлушкова.

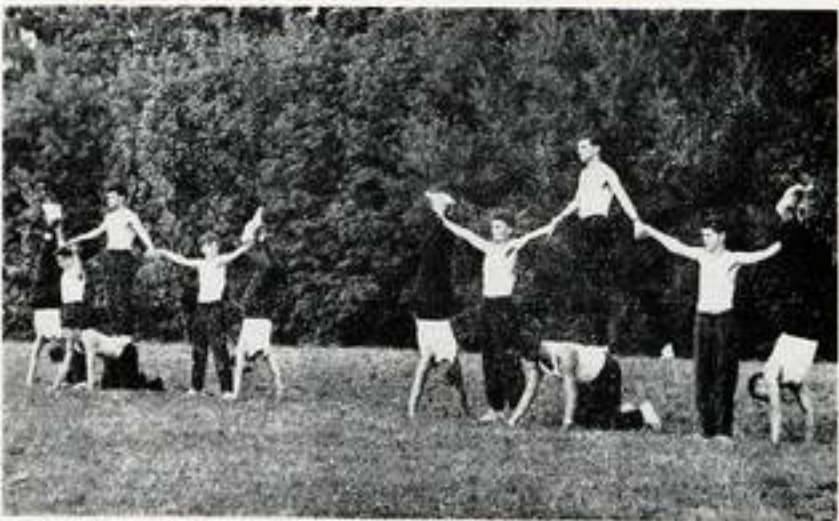
Ще одною головною точкою програми під кінець дня був «Шевченківський марш» на трасі одної милі. До маршу все юнацтво було поділене своїми роями в окремі групи молодших (7-13 років) та старших (14-18). Переможців-рої в марші за перше, друге і третє місце нагороджено гарними чашами.

Шевченківські конверти: зліва Шевч. Комітету, зправа конв. СУМА.

Дефіляда СУМА підчас Злету.

Спортові вправи Юнацтва СУМА

Шкільний Хор СУМА Середнього Півдня
дир. проф. Пачовський

Жіночий хор «Гайка» (Дир. п. Мирослава Галан) Чікаго далекий південь.

ОСЕРЕДОК СУМА ім. полк. Ів. БОГУНА НА СЕРЕДНЬОМУ ПІВДНІ ЧІКАГА.

Осередок гідно вшанував сторічний ювілей пам'яті Т. Шевченка.

При співучасті Школи Українознавства він взяв участь у великому здвизі всіх українських шкіл і молодечих організацій м. Чікаго й околиць, що відбувся в Гумбольт Парку. Цей здвиг лишив незабутні враження імпульсивністю виступу об'єднаних мас молоді.

Осередок взяв участь у великому сумівському здвизі, в якому наші члени визначились своєю участю в різних пописах, що проходили під гаслом: «Свою Україну любіть!».

Власними силами Осередку було влаштовано великий концерт на пошану Т. Шевченка для всього громадянства середнього півдня Чікаго.

Нарешті, СУМ провадив активно збірку на пам'ятник Шевченка в Вашингтоні, яка увінчалась успіхом. Було зібрано 504. долари. При тому не було ані одного випадку відмовлення в пожертві.

Репродукції шевченківських програмок

ЧІКАГО - ПІВДЕНЬ ШЕВЧЕНКОВІ

Українська громада на далекому Півдні Чікаго відзначила 100-річчя смерті Т. Шевченка Ювілейною Академією, що її підготували спільно Осередок СУМА ім. Крут і 24 відділ ООЧСУ. Велику залю СУМА заповнила публіка вшерт. Академію відкрив голова Осередку п. М. Білецький, що до своєї короткої доповіді взяв як мотто послідні слова «Заповіту»: «І мене в сім'ї великій ...» Після того жіночий хор «Чайка» відспівав «Заповіт». Програму академії дбайливо опрацював керівник драм. гуртка ЮСУМА проф. Юрій Сидорович який спеціально на це свято написав і впровадив інсценізований реферат на тему «А на сторожі коло їх поставлю слово». На цей реферат про націотворчу ролі Великого Пророка України зложилися: доповідь проф. Ю. Сидоровича, що впроваджувала глядача в відповідне психологічне наставлення до кожної наступної дії, і три частини інсценізації 1) Дитинство в рідній хаті, 2) Юнацькі роки, 3) Геній Пророк дає народові свій «Заповіт». Інсценізацію виконали молоді аматори, а знамените оформлення сцени кожної дії було роботи п. Олександра Куца. Публіка нагороджувала виконавців рясними оплесками.

В дальшій програмі Ляриса Добрянська продеклямувала «Сотня літ минає» Р. Завадовича, а драм. гурток ЮСУМА виконав гуртову рецитацію 43-го Псалому Т. Шевченка. Жіночий хор «Чайка» під дирекцією п. Мирослави Галан, що має вже заслужено високу оцінку своїх виступів, виконав «Учітеся брати мої», «Перебендя», і «Зійшов місяць». Українським національним гімном закінчено це небуденне свято, що надовго залишиться в пам'яті присутніх.

Чистий дохід з академії призначено на будову пам'ятника Т. Шевченкові в Вашингтоні.

Осередок СУМА ім. полк. Богуна в Чікаго середній південь

Діти Школи Українознавства на середньому Півдні Чікаго на відкритті Шевченківської Академії. Збоку: учит. Ременюк.

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА ПРИ ОСЕРЕДКУ СУМА (серед. південь)

Крім сумівського концерту в честь Шевченка (про що згадується на іншому місці), Школа Українознавства при осередку СУМА ім. полк. Богуна (Чікаго Середній Південь) теж влаштувала окреме свято в честь нашого Генія.

На програму свята, що відбулось 23 квітня в шкільній аудиторії парафії Різдва Пресв. Богородиці, склались: вступне слово учит. п. Ременюк Зеновія, індивідуальні деклямації учнів і учениць (1-7 клас), виступи юнацького хору і хору ревелерсів (учнів 7. класи), мелодеклямації.

Підготовою учнів до цього гарного концерту керували учителі місцевої школи. Свято закінчилось національним гімном. Хором, диригував п. Й. Пачовський.

ДИТЯЧА ОСЕЛЯ В ПОКЛОНІ ШЕВЧЕНКОВІ.

Вже дванадцять років з черги Українсько-Американське Кооперативне Товариство «САМОДОПОМОГА» в Чікаго веде в Равнд Лейку, (коло 40 миль на північ від Чікаго) Дитячу відпочинкову Оселю. Також в м. 1961 році у діті всі кімнати в будинках Оселі були заповнені діворою. На Оселі Кооперативи «Самодопомога» гуртуються щороку діти з різних частин міста Чікаго і з дальших околиць, щоби провести там хоч частину вакацій на свіжому повітрі, над безпечним для кожного віку «Круглим Озером». Окрім відпочинку, забав та спорту, виховники звертають також пильну увагу на виховну сторінку та на плекання української мови і культури.

Шевченківський Рік відзначила молодь українського Равнд Лейку, гарною вечірньою ватрою, яка відбулася 4. серпня 1961 р. — на закінчення 2-го турнусу Оселі. Діти продекламували твори Шевченка, як от Марта Гарасовська — «Перебендю», Галина Радзіловська «Розриту Могилу», Петро Лисенко — «Думи Мої». Діточий хор відспівав «Садок Вишневий», а Ара і Астріда Чернявські відіграли на клярнеті легку сонату Моцарта.

Ця діточа імпреза, присвячена Шевченкові, зробила на дітей, як також на присутних батьків дуже миле враження.

Група дітей на відпочинковій Оселі в Равнд-лейку.

ПЛАСТ — ШЕВЧЕНКОВА «ГВАРДІЯ»

Слова: «Шевченкова гвардія» впали з уст одного з канадійських залізничників про пластунів і пластунок, яких він обсервував на протязі декількох тижнів перед і після відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові в Вінніпегу, історичних днів 8-9 липня 1961 Р. Б.

Так, пластуни - це духові діти і носії заповітів Великого Вчителя!

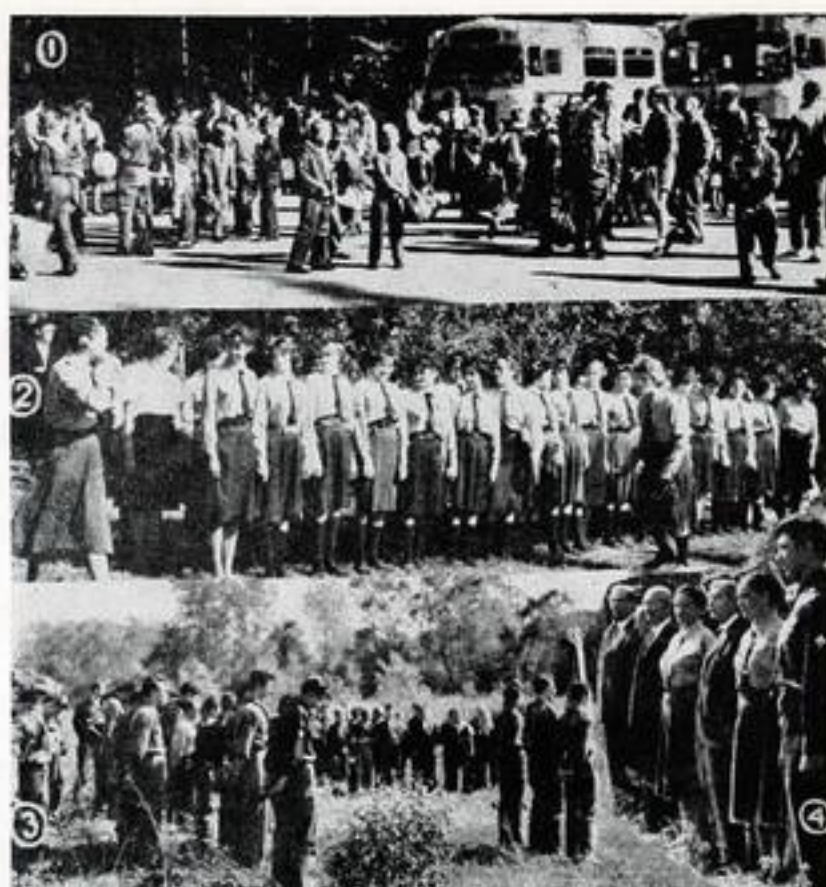
Писати про вклад чикагівських пластунів у святкування Тараса Шевченка для відмічення першого століття з дня його смерті, означає аналізувати піввікову працю Українського Пласту. Бо тоді то й почалося докладне вивчення творчості великого Поета, прийнявся культ Шевченка, а над усе заціплювання собі прикмет характеру Шевченка, в якого думки, слова й чини були однозгідні.

Святкування сторіччя з народження Шевченка коли то Український Пласт ставляв перші кроки своєї організації, було добрим дороговказом, кудюю піде пластова молодь усіх часів. Вона не завела в нічому. Поміж нами в Чикаго є пластуни-юнаки Великих днів 1918-19 рр. Знаємо шляхи дальшого покоління, що давало й дає чинний спротив усім займанцям українських земель у революційному підпіллі. Славні командири і бійці легендарної УПА, в своїй молодості, були пластунами. Поворотці з московських концентраційних лагерів ще й тепер подають, що колишні пластуни на каторжних роботах приносять іскорку надії своїм друзям неволі. В діаспорі пластуни й б. пластуни та пластові приятелі несуть відвічальність у багатьох ділянках громадського зорганізованого життя.

Ми переконані, що ростові Пласту пособляє добра засада: «Зроби щоденно добре діло». Щоб цими малими ділами привчати себе і заправляти та при звичаювати до великих діл.

На такому тлі легко збагнути, що частину своїх задумів і їх реалізації ведуть пластуни чикагівської Пластової Станиці в дусі Шевченкових ідеалів, щорічно на протязі 365 днів. Побудова пластових гутірок, зайнять, праці, періодичних збірок, святкувань, таборів і п. мають в собі такі елементи, які допомагають у формуванні повновартісної людини.

В нашій великій, бо 350-членній, (а з Пласт Приятим півтисячній) родині, побіч тем із думок Шевченка, кожного року в місяці березні один день присвячений Шевченкові. Тоді то програма спільних сходин святкова, вивчені

1) Висипались з автобусів (юнацтво з братчиками й сестричками), 2) Перегляд молодшого куреня юначок, 3) Уставляються до звітів по частинам за прапорами юнаків, 4) Команда «Дня» приймає звіти (четверта зправа пл. сен. д-р Е. Войнаровська — Голова Станичної Старшини, п'ятий пл. сен. інж. А. Артимович — Голова Станичної Ради).

Монтаж світлин Студії К. Шонка.

твори виведені окремими виховними уладами (групами) при співах пісень скомпонованих до слів Шевченка виконувані всіма присутніми.

Праця Пластової Станиці в Шевченківському 1961 Році велась по думці загального пластового пляну наміченого Головною Пластовою Булавою на всі країни поселення. Крайова Пластова Старшина в ЗДА (Нью-Йорк) окремими дорученнями і друкованими матеріялами в «Пластовому листку» далеко перед початком Шевченківського року, гарно ввела виховників і проводи в те, які завдання маємо виконати. Було проголошене гасло з творів Шевченка: «Моліться Богу! Любіть Україну! Згадайте один одного!».

Група пластунів під пам'ятником

Юначки 6. Пластового Куреня входять з прапором на площу Шевченкового пам'ятника в Вінніпезі.

Дефіляда Пластунок перед пам'ятником Шевченка у Вінніпезі.

Проголошення Шевченківського Року в Пластовій домівці у Чикаго відбулося при нагоді Різдвяної свічки в перших днях січня 1961 р. Тоді то започатковано змагання в праці новачків роїв: «Квіти з верховини» (Ромени, Блаватки, Проліски, Дзвіночки, Фіялки) і «Хлопців з зеленого бору». Юнацтво чотирьох куренів теж приступило до змагань. І так: 6-тий курінь юначок ім. Марка Вовчка (гуртки: Маки, Блискавки, Жайворонки, Вивірки, Лебідки, Ластівки, Соловейки, Рожі, Волошки) 36-тий к. юначок ім. Олени Кисілевської (гуртки: Чайка, Тирса, Мухомор, Калина, Боз, Соняшник) 7-ий к. юнаків ім. Івана Чмоли і Підготовчий к. юнаків ім. Юліяна Головінського. Разом 174 юначок і юнаків.

Старші пластунки і ст. пластуни дістали за завдання переводити доповіді про Шевченкову творчість на своїх сходинах.

10 березня — начальник американської пошти в стейті Норт Дакота в місцевині з назвою «Київ» перебив стемплом Шевченківські коверти й розіслав їх пластовим філіялістам, заходами одного з наших пл. сеньйорів.

На Шевч. Академію в Орхестра Голл прибула пластова молодь в уніформах, а в виконанні програми були члени Пласту в хорах під диригентурою пл. сен. Юрія Яримовича, а крім цього рецитація і деклямація пластових сеньйорів.

В імпрезі «Українська молодь в поклоні Шевченкові» (4 червня), активну участь взяло новацтво і юнацтво. Новацтво виступало в лавах шкільної дітвори, юначки мали власні точки програми (народні танки і вправи лентами). Найсміливішим однак задумом, ініціативою й успіхом слід уважати зорганізованню поїздки до Канади на відслонення пам'ятника. Діло це перевів пл. сен. Володимир Ничай, тодішній член Пластової Станичної Ради. Незалежно від «цивільної групи» прибула поважна кількість пластунок із власним прапором і невеликий гурток пластунів.

- Великі речі - пише пл.сен. ред. М. Бажанський на маргінесі Шевченківських святкувань — завжди залишаться в пам'яті людей, що були їх свідками.

Описи святкувань, світлини, навіть кадри фільму випадають блідо в порівнанні до пережито-особисто. Велика арена, гомін української пісні, твори композиторів, могутній похід містом відслонення пам'ятника, концерт в аудиторії й інші імпрези й паради — це лише зорганізова-

Під пам'ятником Т. Шевченка стоять чикагські пластуни: Литвин Галина, Ганкевич Ярослав, Филипович Роксоляна.

ний вияв глибокої пошани революційному Кобзареві, символів непокореного українського духа.

Наше пластунство залишилося в Вінніпегу на протязі дальших шістьох днів, щоб узяти участь у початку ювілейних святкувань 50-ліття Українського Пласту, що його проголосила Крайова Пластова Старшина в Канаді в Кемп Мортон.

Завершенням поїздки до Канади був двотижневий табір пластунок (назва табору: «Шукачки пригод») в числі 24-ох в провінції Манітоба в місцевинах, що їх колись основували наші піонери.

Літні пластові табори відбулися теж за програмою Шевченківського року. З уваги на відому трагедію, частину наших пластунів прийняли на табори в Дітройті, а лише один гурток («Залізна сімка») табував на Великому Лузі. Новачки і новачки в кількості 64 відбули свої чотиритижневі табори на Оселі «Самопоміч» в Равнд Лейку з назвами «Слідами Кобзаря» (новачки) і «Гамалія» (новачки). В Шевченковому Дні Пласту в 1962 р. кілька деся-

ПОКЛІН ОДУМ-у КОБЗАРЕВІ

Шевченківський рік для чикагської філії ОДУМ, що притягла до своїх рядів ту всю молодь, яка опинилась поза іншими молодечими організаціями, був ювілейним. Це ж бо сповнилось 10 літ від заснування цієї організації, а до того ще й в цьому році пошало ОДУМ-ові придбати власний дім, так що в його просторій залі одумівська молодь могла вшанувати нашого великого Пророка.

Започатковано Шевченківський рік ОДУМ-у 25 березня 1961 року святом. Залі святочно прибрані. Перед сценою красується напис: «Наш поклін Кобзареві». Сцена відкривається. Портрет молодого Шевченка обрамлений вінком дивиться на нас. 1861 — 1961, сто ро-

Фрагмент свята ОДУМ-у присвяченого Шевченкові.

ток з цього новацтва, на підставі свого віку і проб, закінчить своє новацьке пластування і перейде до вищого уладу, до юнацтва.

Підсумки нашої річної праці і висліди змагань були зроблені в «Осінньому Дні Пластуна» 8 жовтня 1961 р. Станичною Старшиною у Форест Презерв б. Чикаго. Про це була своєчасна інформація в місцевій пресі, зокрема в «Колонках Пластових Вісток» та в «Екрані».

Наша Пластова Станція виповняє своє завдання. Виконала його і в Шевченківському році. Радіємо її ростом! Допомагають у цьому пластові виховники, віддані Пласт-Приятелі і в розумілі громадяни.

(Пл. Сен. П. К-м)

ків по обох боках портрету підтверджують його безсмертя.

Голова філії, Олексій Коновал, в своїм вступнім слові змальовує ролі Шевченка в формуванні української нації. Рік річно вшановуємо пам'ять нашого великого Кобзаря, святкуючи його роковини щораз урочистіше. Чим же пояснити такий всенародний щорічний культ Шевченка? Культ письменника-поета, а не політика, не державного чи громадського діяча. А тим, що Шевченко для нас щось більше як поет, політик чи військовик. Бо він наш батько, вождь і пророк!

Голова філії, закликав не ставитися до святої пам'яті нашого воскресителя формально і святкувати його роковини «мертвими словами». Нам слід - говорив промовець - подбати про те, щоб наша молодь, що йде на зміну старшим, і має їх заступити у боротьбі за вільну і самостійну українську державу, була як слід ознайомлена з біографією та творчістю Великого Тараса. Це не тільки зміцнить її національну свідомість, але й прищепить їй ідеал добра, правди, справедливості, вільного ладу, любови до такої прекрасної, але й такої нещасливої батьківщини.

Після доповіді відбувся музично-літературний монтаж творів поета, який підготував п. Анатолій Степовий, в музичній обробці та виконанні композитора проф. Василя Шутя. Пісні з хором приготував п. Іван Настоящий. На сцені цвіте хор з молодих повних енергії одумівців, а перед ними кобзар (Володимир Котенко) з довгими вусами з бандурою в руках, як давній свідок нашої минувшини. З сцени ллються сумні акорди відомих мелодій на слова Шевченка. Приємний чистий тенор Ярослава Меркела який пов'язує всі частини монтажу, цитує: «Сто років тому...».

Музика набирає виразніших форм і вже можна зловити мелодію. Хор повільно і сумно починає співати «Думи мої, думи мої, лихо мені з вами». Спів стихає. Музика й далі надає тон кобзареві, який сумним голосом хоче пригадати «чия правда, чия кривда і чії ми діти». За словами кобзаря, декляматорів (Стефа Ковальчук, Микола Скиба, Василь Ковальчук, Люба Литус, Валя Пошиваник, Ліна Степова і Володимир Передерій), та хору глядач переноситься думками сотки років назад коли козаки з шаблями в руках вирішали свою долю. Перед нашими очима стають месники за правду і волю Гонти, Залізняка, Тараса Трясило. Пролітає хоч і недовга слава Богдана. Одним за одним встають ватажки нещасливих повстань і ніби закликають нас:

Квінтет ОДУМ (Марія Шкребець-Коновал, Стефа Ковальчук, Галина Бойко, Марія Пелипенко, Віра Тарасенко).

«Борітеся — поборете;

Вам Бог помагає

За вас сила, за вас воля

І правда святая»

бо «в своїй хаті, своя правда і сила і воля!». Але думки навіяні чудовими поезіями батька Тараса вриваються, бо свято добігає до кінця і хор тихо починає перші слова «Заповіту». Присутні на святі стають на струнко. Голос хору росте, сильнішає, і як наказ для всіх нас лунають слова: «Поховайте та вставайте, кайдани порвіте і вражою, злою кров'ю волю окропіте!»

На протязі цілого року одумівці вивчали біографію Тараса Шевченка та його полум'яні твори. Хто ще не мав «Кобзаря» в своїй родинній бібліотеці — придбав. Дехто передплатив повне видання творів Шевченка.

Четвертого червня разом з іншими молодечими організаціями ОДУМ взяв участь в святкуваннях, що відбулися в Гумболт парковій машируванням, а в залі свята дефілядою (одумівцями керував Ярослав Меркело).

Квінтет філії — Марія Шкребець, Стефа Ковальчук, Марія Пелипенко, Галина Бойко і Віра Тарасенко — виконав українські народні пісні.

«АПОСТОЛОВІ ПРАВДИ Й НАУКИ ТА БОРЦЕВІ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ»
(Величаве свято молоді в Чикаго)

Громадський Міжшкільний Комітет

Так як своєрідною інавгурацією Шевченківських святкувань у Чикаго була всенациональна академія - 26 березня - в Орхестра Голл, так гідним завершенням центрально запланованого закінчення цього першого періоду Шевченківських святкувань було величаве свято молоді.

«Українська молодь міста Чикаго й околиць у поклоні апостолові правди й науки та борцеві за волю України Тарасові Шевченкові» — Це було гасло маніфестаційної зустрічі учнів тутешніх рідних шкіл (українознавства) та членів молодіжних спортивних і студентських організацій. Влаштуванням імпрези зайнявся окремий Організаційний Комітет, створений за ініціативою місцевої Української Учительської Громади.

У неділю, 4 червня ц. р. величезна зала Іллінойської Національної Гвардії в Гумболд Парку заповнилася молоддю та старшим громадянством, що численно прибуло побачити, як наша молодь без уваги на вік, об'єднано віддає глибокий поклін Пророкові й Учителеві України, що сто років тому замкнув навіки очі в далекому Петербурзі.

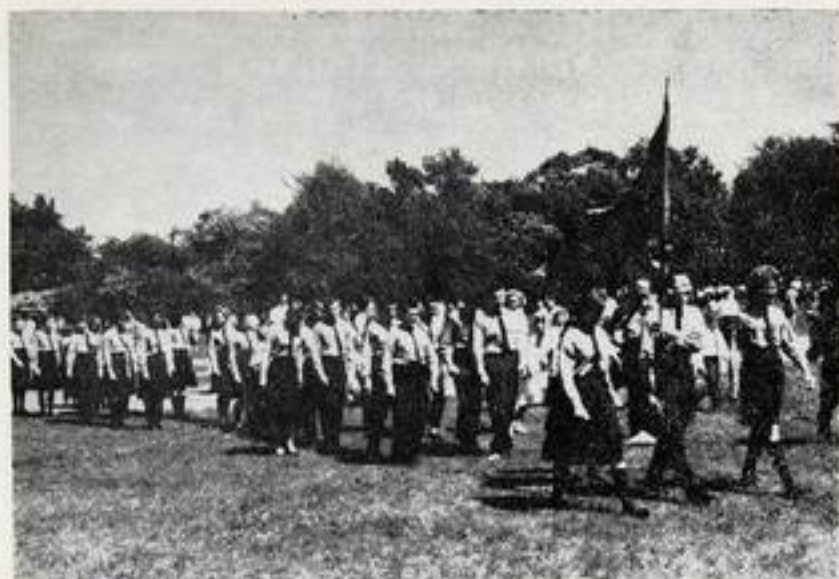
Участь у зустрічі взяло 10 шкіл українознавства, 3 осередки СУМА, Пластова станиця та такі організації, як МУН, ОДУМ, СУАСТ-Північ, УАСТ «Леви», «Обнова» і Студентська Громада.

На переді сцени уставлено великий портрет Шевченка, роботи проф. П. Зінченка. Біля портрета, мов символічна почесна сторожа, вирівнявся ряд прапорів: український, американський пластові, сумівський, одумівський та ін. Учителі та впорядчики зайняли місця біля своїх груп наглядаючи за порядком та уставляючи молодь до виступів. Публіка зайняла місця на бальнонах обабіч залі.

Свято - зустріч відкрив голова Міжшкільного Комітету проф. Адам Антонович коротким словом. Нав'язуючи до великих роковин що їх тепер відзначаємо, промовець звернувся до молоді з закликом, «щоб серед Вас не було ні одного, що не сповнявби закликів Шевченкового Заповіту».

Вступом до програми свята була імпазантна дефіляда молоді, що відбулася у просторій залі,похожій своїми розмірами на площу. При звуках духової оркестри осередку СУМА ім. Павлушкова перед членами Громадського та Міжшкільного Шевченківських Комітетів промаршували групи молоді разом із своїми виховниками й організаторами. Публіка із щирим вдоволенням оплескувала стрункі лави, особливо групи в одностроях,що своєю дисциплінованістю, бадьорим виглядом і чисельністю (ок. 1,200 учасників) звертали на себе загальну увагу.

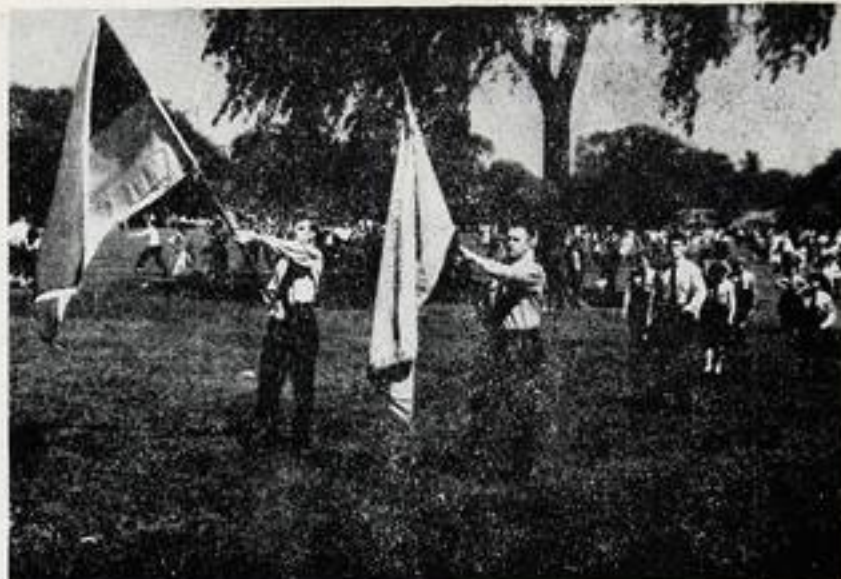

Колона ОДУМ в поході до залі.

Першою і найповажнішою точкою програми була збірна рецитація відповідно підібраних уривків з Шевченкових поезій у виконанні учнів рідних шкіл. Рамою для цієї рецитації, в якій взяло участь до 700 учнів, був вірш Р. Завадовича «Согня літ минає», яким виконавці розпочали й закінчили цей урочистий виступ. То була справді сповнена достоїнства й глибокого чуття хвилина, коли із уст поодиноких груп юних виконавців залунали полум'яні заклики й пророцтва великого Поета, що наказує нам «учитися, свого не цуратись», «боротися за правду й волю», прославляє «нашу пісню, нашу думу» і пророчить, що «слава не поляже» і що «встане Україна, світ правди засвітить». Виступ закінчився збірною піснею учнів усіх шкіл до слів Шевченка «Думи мої» (дириг. М. Гарбович) при супроводі бандури в виконанні п. І. Масника.

Після вдалого виступу добре зіграної, хоч ще молодій своїм складом оркестри СУМА під проводом проф. І. Повалячека, прийшла черга на хорові точки. Співав збірний хор рідних шкіл при православних парафіях св. Володимира й Софії, а закінчив цю вокальну частину програми заавансований жіночий кuartет ОДУМ-у. Треба ще згадати фортеп'янове сольо Катрі Гайне, учениці рідної школи при парафії св. Петра і Павла.

Танцювальну частину виповняли повні юнацького запалу і добре підготовлені виступи танцюристів з осередків СУМА ім. Богуна (мистец. пров. В. Гринько), ім. Павлушкова (мистец. пров. Коссовський) та зі школи при парафії св. Йосифа (мистец. пров. Віра Стравняк). Станиця Пласту виступила з вільноручними вправами юначок, що їх підготувала Рома Турянська. 45 пластунок виконали справно й ритмічно 5 вправ, чим заслужили собі на оплески.

На чолі походу український і американський прапори.

Юні одумівці в поході в Гумболд парку.

Колона пластунок в поході.

Група дітей школи українознавства при парафії св. Володимира в поході під опікою учителів.

Художній виступ дівочого танцювального гуртка.

Група молоді школи українознавства Учит. Громади під проводом учительки мгр. Л. Боднарук.

Група молодшої дітвори школи українознавства Учит. Гр. під опікою учит. С. Кавки.

Передостанньою точкою програми був драматизований монтаж із творів Шевченка, виконаний на великій сцені театральним гуртком осередку ім. Павлушкова під керівництвом працюючого режисера й декоратора проф. П. Зінченка. Накінець жіночі дружини «Левів» та СУМА зарепрезентували публіці показові, а водночас повні спортивного завзяття змагання в відбиванці, що принесли перемогу в обох сетах змагункам «Левів».

На цьому закінчилося це найбільше дотепер на терені Чикаго збірне свято нашої молоді, яке було доказом, що подум'яний заклик Шевченка «Братайтеся!» не залишився серед нас пустим звуком.

Треба підкреслити, що міжшкільний Організаційний Комітет під проводом невтомного голови проф. А. Антонорича виконав справді велику підготовчу роботу. Слід також висловити признання управам шкіл, учителям, виховникам і мистецьким провідникам, що не жаліли часу й труду, підготовляючи окремі точки програми. Українська громадськість Чикаго щиро радіє, що її діти й молодь з різних шкіл та виховних організацій об'єдналися в спільному поклоні найбільшому Синові України. В цьому об'єднаному виступі і полягає один із найбільш виховних та формуючих моментів маніфестаційної зустрічі.

(М.М.)

Яр Славутич

ШЕВЧЕНКО У ВІННІПЕЗІ

А. Дараганові

Чоло — як сонце! З-під навислих брів
Зорить поет на простір Манітоби,
На злет ланів, на вуличні оздоби,
На українських чесних трударів.
Ще мить — і встане. І вогонь, що грів
Серця мільйонам, потече з утроби —
Як життєдайні ліки на хвороби
Братів, сестер, батьків і матерів.
Хвала тому, хто красне рідне слово
Леліє в серці чисто і святково
І, наче скарб, синам передає!
Тремтіть, о виродки! Варшавське шмаття,
Багно Москви, — нехай же вас поб'є,
Як Божий Бич, Тарасове прокляття!
**ВИСТУП УКРАЇНСЬКОЇ ДУХОВОЇ ОРХЕСТРИ
З ЧІКАГО У ВІННІПЕЗІ**

«Пятидесятичленна українська духовна орхестра з Чікаго під диригентурою капітана американської армії ІВАНА БАРАБАША дала усій імпрезі незвичайно гладкий і субтельний акомпаньямент ... У підборі репертуару, проф. Барабаш виявився високо кваліфікованим диригентом».

Так у своєму репортажі п. н. «САЛЮТ Шевченкові», писав про нашу орхестру з Чікаго звітодавець «Вінніпег Трібюн», за 10 липня 1961 р., а з подібними словами признання виступила теж і друга передова газета манітобської столиці «Вінніпег Фрі Пресс».

Комітет Українців Канади у спеціальному письмі-подяці для орхестри відмітив теж визначну роль нашої чікагівської орхестри як єдиної української духовної орхестри на шевченківських урочистостях в Вінніпезі.

Ця ж орхестра як одна з перших організацій в Чікаго вшанувала Шевченка окремим концертом у Шопен Скул.

ЧІКАГСЬКІ УКРАЇНЦІ НА ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ СВЯТКУВАННЯХ У ВІННІПЕЗІ

Крім орхестри, поважна група чікагських українців (к. 350 осіб) взяла участь у відслоненні Шевченкового пам'ятника у Вінніпезі (Канада). Очолені Головним Секретарем Шевченківського Комітету м. Чікаго - мгр. Володимиром НИЧАЄМ, що був організатором цієї національної прощі на шевченківські дні Канади, прибули вони туди поїздами, літаками і автомобілями а згодом прийняли організовану участь у поході. Український і американський прапори, які вони несли, звертали на себе увагу тисячних мас глядачів і інших учасників. І з гордістю слід відмітити, що українсько-американську спільноту на Вінніпезьких святкуваннях репрезентувало (крім голів Союзів,УКК) тільки наша чікагівська група.

Українська духовна орхестра з Чікаго під пам'ятником у Вінніпезі.

Група чікаговян під пам'ятником у Шевченка у Вінніпезі.

БАНДУРИСТИ В ПОКЛОНІ СВОЄМУ ПАТРОНОВІ

У суботу 22 квітня ц. р. загостила до нашого міста з двома концертами Капеля Бандуристів з Дітройту, що їх присвятила своєму Патронові в 100-ліття Його смерті. Оба концерти були присвячені Тарасові Шевченкові, й тому ціла програма була зложена з пісень українських композиторів до слів Шевченка, або з народніх пісень, що їх любив наш Кобзар.

Ми були вдячні Капелі за ці виступи а передусім за майстерно виведену першу частину програми п. н. «Слово Тараса». Це «слово» вийшло таке живе й безпосереднє через мистецьку сполуку деклямацій із уривків творів Тараса й відповідньо до цього вставлених хорових та сольових співів й партій бандур. Це був шедевр, що довго остане в пам'яті всіх, що мали нагоду його прослухати. Треба було бачити молодь і дітвору, як вони зачаровано вслухувалися у цю чарівну музику живого Тарасового слова і, можливо, зрозуміли тією безпосередньою дорогою, в чому лежить вартість «Кобзаря», і чому їхні батьки привезли його зі собою.

«НОВА СЦЕНА» ШЕВЧЕНКОВІ

Вшанування пам'яті нашого великого Кобзаря у ювілейному 1961 р. Українське Театрально-Музичне Т-во «Нова Сцена» відзначило окремою спеціальною радіопередачею на радіогодині, що її ведуть С. і Л. Самбірські і В. Іващук. Члени театр. гуртка «Н. С.» кожного року включалися у святкування пам'яті поета чи то виведенням інсценізації його творів (Чернець, Тополя.), чи виступами у збірних чи сольових деклямаціях, що завжди є виведені із особливою увагою і любов'ю. Тут треба відмітити, що 1958 р. заходом Т-ва «Н. С.» і хору «Сурма» та із гостинним виступом нашого знаного співака-баритона Д-ра І. Рудавського було улаштоване Шевченківське Свято у програмі якого була поставлена вперше, під реж. Е. Кулик, на сцені Канади і Америки, сценічна картина пера нашої відомої письменниці-діячки Наталії Геркен-Русової п. з «Вечір в Яготині».

У тій цікавій виставі показано було Т. Г. Шевченка серед оточення високої верстви суспільства, - а саме в домі князя Репніна і його друзів та приятелів. Ми побачили там якою пошаною і авторитетом користувався Т. Г. Шевченко серед аристократії і яку силу і вплив мали його слова,

І чужому навчається
Свого не цурається ...

Нова Сцена: «Вечір в Яготині», п. Е. Кулик і
п. І. Матулко.

Сцена з виставки
«Вечір в Яготині»

НА ПОШАНУ ШЕВЧЕНКА

Чикагівський Деканат Української Православної Церкви в ЗДА влаштував 17. вересня ц. р. традиційний Український Православний День у Геммонд, Індіана, присвятивши його сотій річниці смерті Пророка України Т. Шевченка. На ту урочистість прибув із Філядельфії Високопреосвященний Владика Іоан Теодорович, Митрополит УПЦ у ЗДА. В той самий лагідно-соняшний передосінній день з'їхались туди всі священники деканату, настоятелі церков: митр. прот. о. Ф. Білецький катедр. собору св. Володимира в Чикаго, протопр. о. О. Новицький св. Софії в Чикаго, о. П. Дармоць св. Михаїла в Геммонд, о. Ор. Кулик св. Петра і Павла в Чикаго, о. Б. Забродський св. Миколая в Гарвей, о. З. Ковальчук св. Тройці в Гошин, Інд., о. протодіякон Б. Шатківський та віруючі цих парафій. Свято почалось процесійним походом з церкви св. Михаїла до парафіяльної залі. За церковним хором і духовенством ішла оркестра проф. І. Барабаша, що приковувала очі місцевих мешканців до своєї синьої уніформи. За оркестрою йшли ряди прихожан усіх церков. деканату.

Перед входом до залі Владика зустрів хлібом - сіллю і привітальною промовою предсідник місцевого парафіяльного уряду. Владика подякував за привіт та, поцілувавши по стародавньому звичаю хліб, звернувся до учасників походу зі словом в українській і англійських мовах.

Опісля в парафіяльній залі відправлено урочистий молебень за український нарід і всіх приявних та добробут американського краю і відслужено панахиду за спокій душі бл. п. Тараса, пророка і генія України. Відправляв їх Владика Митрополит у сослуженні всього приявного духовенства. Співав хор собору св. Володимира.

Після панахиди Владика виголосив промову, присвячену пам'яті Т. Шевченка, що його творчість є живою і діючою і по цей день. Бо ж Рідний Край ще в неволі, а рідна мова в непошані, і на Україні нею навіть бояться говорити. Московська комуна винищує наш нарід цілими мільйонами: голодом, засланням в си-

бірські табори, убивствами. Вільний світ ще не реагує на ті злочини так, як вони того заслуговують. Ми не сміємо забувати тих великих жертв, що українська нація поносить в обороні християнської віри та державного життя. Тому будуємо храм-пам'ятник у Бавнд-Бруку, Н. Дж., всім, що впали в боротьбі за Україну й за віру Христову.

Після короткої перерви відбувся концерт.

Хор церкви св. Петра і Павла під орудою інж. А. Мойсіяхи, що проспівав «Заповіт» і «Думи мої», нагадував характером свого виконання те, як співалося ці пісні в далекій Полтавині — широко — задумливо.

Чарівним були пісні шістьох одумівок. Їх приємні, свіжі, чисті голоси, уміння ними володіти, ніжність тонів та добра зіспіваність, до того скромне убрання при чудових сорочках, все те творило настрій і публіка захоплено не пускала їх зі сцени.

З глибокою експресією та умілим відображенням теми Шевченкового вірша «Минають дні» була мелодеклямація Олени Павелко під акомпаньямент А. Збурського.

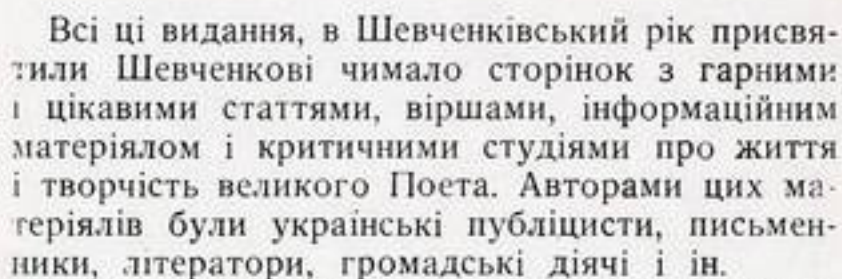
Довгими, заслуженими оваціями кінчався кожний виступ духової оркестри проф. Барабаша, що виконала «Реве та стогне», попури з українських пісень і танців та кінчила їх бравурним маршем, що ще дужче підніс настрій публіки.

Найкращими мистецькими точками з-поміж хорових виступів були, безперечно, співи хору при соборі св. Володимира під батуту проф. Трухлого, «Ой діброво, темний гаю» та «Сонце заходить. Це були справді концертно-художні речі, що ними можна було заслухуватись безконечно.

Ця урочистість на пошану пам'яті Т. Шевченка містила в собі багато ідейних моментів духовного, патріотичного та мистецького характеру. Тому вона мала своє велике значення. В її учасників вона викликала певне піднесення та перенесла їхню увагу, хоч на цей день, від втертої буденщини до задоволення вищих потреб християнської душі.

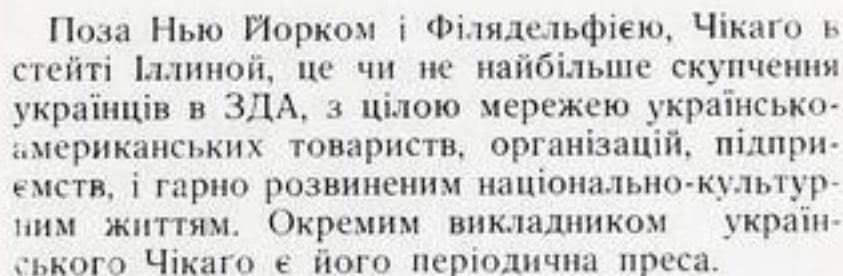

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА

Почнемо з тижневика «Українське Життя», яке від моменту створення Шевченківського Комітету аж до закінчення Шевченківського року віддало багато своїх сторінок Шевченківській справі.

Вісті Шевченківського Комітету. Під таким наголовком, починаючи з м. лютого 1961 р. «Українське Життя» почало містити в спеціальній колонці, з мистецькою графічною заставкою мотто: «Не забули пом'янути», інформації з шевченківського комітету.

У 1961-ий — Шевченківський рік — існували в Чікаго ось які видавництва: «Українське Життя» (незалежний тижневик), «Самостійна Україна» місячник національно - суспільного життя, «Овид» літературний місячник, «Екран» ілюстр. журнал для молоді і старших (дво-місячник); а в англійській мові періодики: «Трайдент» кварталник МУН-у (Молодь Української Національності), «Мідвест Горізон» — періодичне видання Ліги Української Православної Молоді Америки (південно-західний відділ).

Під датою 11. березня появилось ціле 8-сторінкове число «Укр. Життя» присвячене Шевченкові з віршами, передруками, оригінальними статтями, які крім цього спеціально го числа, появлялися продовж весни шевченківського року майже в кожному числі тижневика. Їхніми авторами крім гол. редактора Теодора Курпіти були: письменник Олесь Бабій (цикл інтересних статей «Шевченко і сучасна Україна»), гімн. учитель-публіцист Іван Боднарук (статті: «Чому Шевченко Великий»); цього ж року Роман Завадович крім л'єси «Кобзарєва Гостина», написав кілька шевченківських віршів як «Сотня літ минає», «Я знаю про Шевченка», «Липа в Сидневі». Головний Секретар Шевченківського Комітету мгр Вол. Ничай, що засобляв редакцію Вістями Шевч. Комітету, написав цікаву статтю «Борець за свободу Європи».

Теодор Курпіта

ВЕЛИКОМУ СПІВЦЕВІ УКРАЇНИ

Сто літ над берегом Дніпра
Стоїш, із ніжності й граніту,
Печеш вогнем нас «Заповіту».
І сотню літ Твій творчий прах
Ми чуємо святий свій гріх,
Зглибляючи Тебе все краще,
Ми не сповнили слів Твоїх:
Остання кров не потекла ще...
В важкім ярмі земний Твій рай,
Його, як бранця і баніта,
За Тебе нищив Ніколай,
За нас донищує Нікіта...
Та Ти веді нас і стали
Серця на змаг в останню битву,
І гніву в Господа моли,
І стань за гнів нам і молитву.

Роман ЗАВАДОВИЧ

СОТНЯ ЛІТ МИНАЄ ...

Сотня літ минає,
Як Пророк великий,
Як Тарас Шевченко
Вічним сном спочив,
Але дух Пророка
Залишивсь навіки
В рідній Україні,
Серед рідних нив.

Мов Дніпрова хвиля,
Що зникає в морі,
Пропливла у вічність
Кругла сотня літ,

Та зостався з нами,
Наче вічні зорі,
Кобзаря-Шевченка
Віщий заповіт.

Залишилось слово
Що вогнем палає,
Ним пророцтво славне
Провістив Кобзар:
«Встане Україна,
Встане, і засяє
Ясне сонце волі
З-поза темних хмар!»

Кобзарєве слово
Будем шанувати,
Будем помагати,
Скільки сили в нас,
Щоб здобула волю
Україна-Мати,
Щоб до нас всміхнувся
Сонцем наш Тарас!

***

Журнал «САМОСТІЙНА УКРАЇНА» за березень 61 р. містить вступну оригінальну статтю пера відомого публіциста Юрія Артюшенка п.н. «З Духом Шевченка, а в числі за липень-серпень другу статтю цього автора «Чи в Сибіру чули спів Заповіту Шевченка в Вінніпезі»; в цьому Вінніпезі (Канада), де з початком м. липня 61 р. при здвизі десятків тисяч учасників, включно з представниками канадського уряду, відбулося відслонення пам'ятника Шевченкові.

Ця величчя маніфестація волі і невмирущості шевченківського духа була визовом української заокеанської еміграції Москві, що на свій лад веліла «святкувати» поетові роковини в поневоленій Україні.

Поетичною ілюстрацією до цієї події — посвячення пам'ятника Поетові у Вінніпегу — є присвячений різьбареві, що вирізьбив цей пам'ятник, вірш поета Яра Славутича (Стор. 38).

ВИДАВНИЦТВО МИКОЛИ ДЕНИСЮКА

Окрему увагу слід присвятити Видавництву Миколи Денисюка, що після переїзду з Аргентини за останніх п'ять років розвинув тут у Чикаго незвичайно успішну видавничу діяльність. Найбільш репрезентативним показником цієї діяльності у 61-ім - Шевченківським році - 14 томове-повне видання творів Шевченка (доповнена новими дослідками і відповідно відредагована нашими шевченкознавцями репродукція видання Українського Наукового Інституту в Варшаві з 1930 р.). Це видання у 100-річчя смерті Поета стало найбільш повним науково обґрунтованим і справді монументальним. І українська національна спільнота м. Чикаго може бути справді горда, що власне тут у цьому місті в Шевченківський рік появився 14 томовий Шевченко., який звідсіль з Чикаго, помандрував до усіх країн вільного поселення українців. Крім того видавництво М. Денисюка (що є не тільки видавцем але і редактором) присвятило два числа місячного журналу «ОВИД» шевченківським роковинам. Ми маємо на увазі березневе число за 61-ий рік й число за серпень-вересень цього ж року. В останньому знаходимо вичерпний репортаж про велике свято відкриття пам'ятника Шевченкові на площі перед парламентом у Вінніпезі (Канада), а теж оригінальний авторизований канадським урядом текст промови прем'єра Канади Дж. Діфенбейкера під час цієї урочистості.

ЕКРАН — Ілюстрований Журнал для Молоді і Старших (редактор і видавець проф. Адам Антонович, Патронат Укр. Учительська Громада) у своїх чотирьох числах за 1961 рік помістив чимало хронікарсько-ілюстраційного матеріалу присвяченого Шевченковим Роковинам. Зокрема чимало місця відведено в журналі льокальним святкуванням Шевченка на території метрополітального Чикаго.

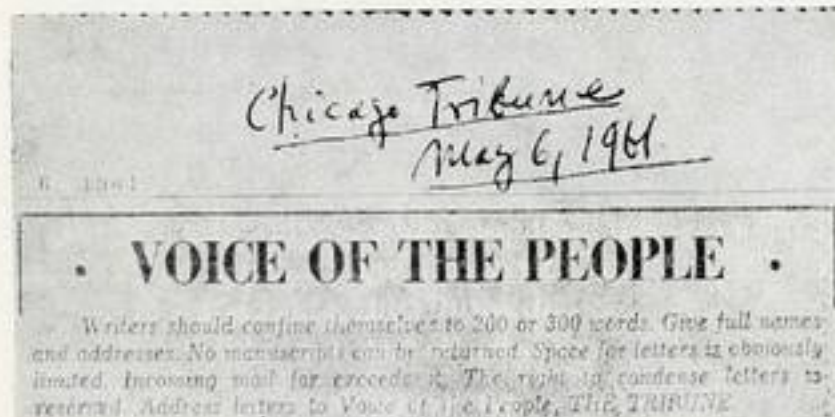
УКРАЇНСЬКІ АНГЛОМОВНІ ВИДАННЯ ПРО ШЕВЧЕНКА

Першою англомовною публікацією про Шевченка у 61 р. була стаття Мирона Куропаса: «Шевченко як символ свободи», що появилася як додаток до програмової книжки Академії, березень 1961.

З українських англомовних видань у Чикаго, що писали про Шевченка, треба згадати «Ди Мідвест Горізон» (за редакцією Марії Шостак) за березень 61 року з двома статтями — М. Чуйка і проф. М. Гайдука (з поза Чикаго) про Шевченка, а теж кварталник «Ди Трайдент» (за редакцією Мирона Куропаса) в якому появились вичерпні інформаційні матеріали про життя і творчість Шевченка, з численними ілюстраціями. Як мотто до статей про Шевченка послужили «Трайдентові» глибоко-вартісні Франкові слова про Шевченка з нагоди сторіччя його уродин:

«Він був селянським сином, а став князем в царині духа. Він був невільник, а став могутньою силою у спільності людської культури».

Шевченко в виданнях неукраїнської преси

Koncert Chórów Ukraińskich z Okazji 100-Lecia Poety—Tarasa Szewczenki

Jutro o godzinie 2:30 po-
tadnia w sali Orchestra Hall,
na Michigan Avenue, odbędzie
się wielka uroczystość — mładowie
recital poezji i koncert chórów
ukraińskich. W programie
największego poety ukraiń-
skiego, Tarasa Szewczenki.

W programie koncertu, oprócz
piosenek, narodowych i ukraiń-
skich, będzie również recital
poezji. W programie koncertu
uczestniczą chóry ukraińskie
z różnych miast, które przyje-
żdżą do Chicago na ten koncert.

Koncert ten jest częścią
wielkiej imprezy, która ma
mieć miejsce w Chicago, w
okazję 100-lecia śmierci
Tarasa Szewczenki.

З нагоди Шевченківських роковин появи-
лись статті та інформаційні нотатки в місцевій
щоденній американській пресі і в польській.

У першій групі треба згадати великі щоден-
ники «Чікаго Дейлі Трібюн», «Чікаго Сандей
Трібюн», «Сан Таймс»; у другій — польський
щоденник «Дзєннік Звйонзкови» в Чікаго. На
окрему увагу заслуговує велика передова стат-
тя в «Чікаго Сандей Трібюн», на першій сто-
рінці з портретом Поета. Нав'язуючи до по-
станови американського Конгресу здвинути в
столиці пам'ятник Шевченкові, стаття під на-
головком «ЗДА і Росія змагаються у вшану-
ванні українця», аналізує значення Шевченка
як великого борця проти поневолення і тира-
нії, що його культ Москва старається за вся-
ку ціну запрягти у віз своєї пропаганди.

Стаття в польському щоденнику інформує про
значіння Шевченка для українців і про свя-
точну академію-концерт в Оркестра Гол, 26
березня.

ШЕВЧЕНКІЯНА

НА ВИСТАВКАХ В ПУБЛІЧНІЙ БІБЛІОТЕЦІ

І В УКРАЇНСЬКІМ НАЦІОНАЛЬНОМУ МУЗЕЇ

Рівнобіжно з святкуванням Шевченкових роковин академіями, концертами, з'їздами, пресовими, журнальними і іншими виданнями, вшанували українці Чікаго ці роковини ще в один спосіб: рівночасними виставками шевченківських експонатів-пам'яток у Публічній Бібліотеці м. Чікаго при вул. Рандольф і Мішиген, а теж в Українському Національному Музею при Чікаго Евню. Обі виставки відбулися в часі між 15 травня по 15 червня 1961 р. Організаторами цих вистав був Український Національний Музей і Осередок Праці Наукового Т-ва ім. Шевченка. Розмови в справі вистави у Публічній Бібліотеці, провели голова Осередку НТШ д-р П. Турула і бібліотекар Музею — д-р Роман Верес.

В Публічній Бібліотеці виставка була розміщена у виставових вікнах у вестибулі 1-го поверху та на великій «Бюлетень Борд» у відділі чужинецьких літератур.

Бюст Шевченка, репрезентативні видання Кобзаря, публікації творів Шевченка та про Шевченка в англійській мові і невелика збірка Шевченківських значків та наліпок складалася на зміст габльоти. На «Бюлетень Борд» були розклеєні Шевченківські числа українських часописів в англійській мові та усі сторінки публікації Американського Конгресу про Шевченка.

Як у габльоті так на «Бюлетень Борд» було поміщене повідомлення, що рівночасно відбувається Шевченківська вистава в Музею.

Упорядники Музейної виставки приготували все, що знаходиться в чікагській колекції з Шевченкіяни.

І так, в першу чергу виставка показала випуски Шевченкових творів з різних часів і місць видання, починаючи від мініатюрного «Кобзарика», що його можна сховати у жменю, і кінчаючи на великих альбомних форматах (як от «Гайдамаки» з ілюстраціями Сластіона) та багатомовних критичних виданнях з коментарями. Окремий, скромний, підрозділ становили видання з репродукціями автографів поета і переклади його творів на інші мови.

На другому місці різноманітні видання про Шевченка: наукові, белетристичні, біографії, коментарі та інше.

Третій відділ — то мистецькі картини, рисунки й малюнки Шевченка, «українського

Рембрандта», автопортрети, портрети, пейзажі, малюнки побутові й жанрові, деякі на теми історичні, навіть класичні. З ними пов'язуються мистецькі твори інших мистців з Шевченківською темою: портрети Шевченка, картини до тих чи інших моментів його життя, ілюстрації до творів, тощо. У габльотці серія ілюстрацій до «Гайдамаків», формату поштових листівок.

Четвертий невеликий відділ присвячений філятелистиці: там показано значки-марки з портретом Шевченка, видання Укр. Музею в Клівленді.

Окрему позицію займали примірники інформаційної преси та періодиків-журналів, здебільшого з 1961 р. Серед журналів видання чужими мовами: англійською, французькою, а навіть ілюстрований фламандський журнал з портретом Шевченка на віньєтці.

Між іншими Шевченківськими особливостями був рівнож портрет Шевченка на блясі з луски гарматного стрільна вирізаний полоненими дивізійниками в Ріміні (Італія).

Більшість експонатів була зі збірок Музею, а деякі старші видання творів Шевченка були визичені з приватних збірок.

Улаштуванням виставки займалися постійні співробітники Музею, співробітники архіву і музейної бібліотеки та голова осередку праці НТШ.

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ КОНГРЕСОВОГО ВИДАННЯ БРОШУРИ ПРО ШЕВЧЕНКА

До гарного рекорду наших успіхів в пропагандному шевченківському році слід теж внести ще одну відрадну позицію. А саме — офіційне видання американської Палати Репрезентантів брошури в англ. мові пн. «ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БОРЕЦЬ ЗА ВОЛЮ ТАРАС ШЕВЧЕНКО», із документальною біографією Поета, та статтями визначних українських, американських, та англійських шевченкознавців, було розповсюджене в Чікаго в кількості 400 примірників. Вони помандрували до усіх бібліотек міста, до визначних діячів американського політичного і громадського життя, університетів, дослідників Сх. Європи і тп.

Цю роботу виконав Секретаріят Шевченківського Комітету.

ЩЕ ПРО ДЕЯКІ ВІЯВИ ШЕВЧЕНКОВОГО КУЛЬТУ В ЧІКАГО

В Шевченківський рік появилася теж в Чіка-го статуетка Шевченкова, роботи нашого мі-

Скульптура П. Осташа.

сцевого скульптора ПЕТРА ОСТАША. Він створив нову модерну статуетку Поета в молодому віці. У своїм мистецьким доріжку п. Осташ має теж статую Шевченка у старшому віці, яка прикрашувала сцену Шевченківської академії в Оркестра Гол.

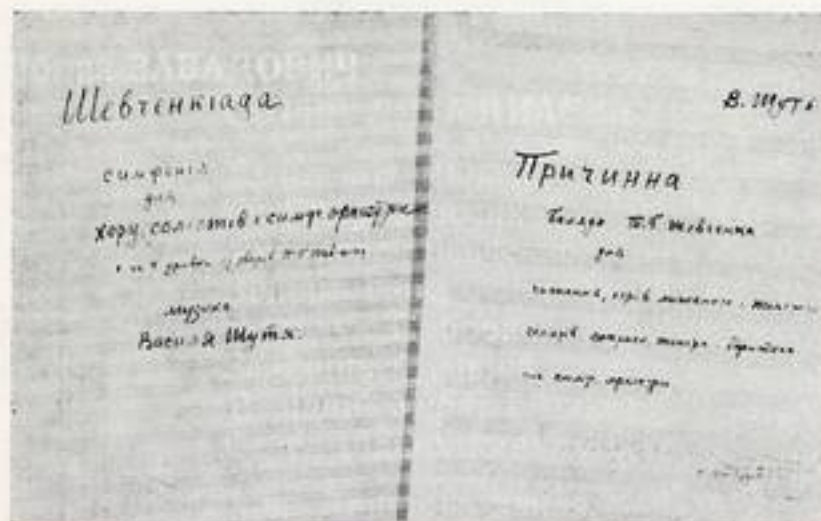
КОМПОЗИЦІЇ ВАСИЛЯ ШУТЯ

до творів Шевченка.

Однією з видатних мистецько-творчих сил на терені м. Чікаго є безперечно проф. Василь ШУТЬ. Композитор - п'яніст - диригент в од-

Фотокопії муз. композицій проф. В. Шутя.

2 композиції: «Шевченкіяда» і «Причинна» проф. В. Шутя.

ній особі, він завжди поважно збагачує наші мистецькі чи національно-історичні імпрези.

На світлинах фотокопії музичних композицій проф. Шутя до творів Шевченка.

У виконанні цих творів продовж Шевченківського року, як теж і перед тим, приймали участь ось які мистці-виконавці:

Ліліан Опахана — сопран, Юлія Ключовська — сопран, Василь Мельничин — тенор, Іван Рудавський — баритон, Галина Зботанів — сопран, Зоя Филипович — альт, Поля Мартинович — сопран, В. Желехівський — бас, Юрій Яримович — бас, Славко Ключовський — сопран, Хор СУМА ім. Павлушкова (Чікаго Північ) і Володимир Чижик.

ЧІКАГСЬКІ ФІЛЯТЕЛІСТИ ШЕВЧЕНКОВІ

Філятелісти в цьому місті в Шевченкові роковини зарепрезентували себе цілою серією видань.

Місцеві товариства, за спонукою і ініціативою окремих любителів усяких видів філятелії, подбали про те, щоб на зразок інших народів (державних), що вшановують поштовими значками своїх великих і заслужених мужів, теж в Чикаго появились гарні, оригінальні і повні патріотичної експресії значки, т. зв. філятелістичні бльоки, конверти і стяжки в різних видах. А всі вони головною темою мають власне Шевченка.

І так Чикагська Станиця Братства к. Вояків 1. Укр. Дивізії Української Національної Армії видала спеціальну Шевченківську конверту, яку надано 10. березня в соту річницю дня смерті Шевченка із поштової станції містечка КИЇВ у стейті Н. Дакота. Крім цього це ж Братство видало шевченківський блок у трьох різних варіантах (а це на свято Покрови, Посвячення Дивіз. Прапора і з нагоди 7. Краєвого З'їзду Братства). Місцева чикагська Станиця Пласту видала за виключною допомогою місцевої кредитової кооперативи «Самопоміч» теж власні філятелістичні бльоки у трьох варіантах і складену з трьох штук т. зв. стяжку. Чоловічий хор «СУРМА» видав блок з Шевченком і таку ж конверту, а Організація Державного Відродження України (ОДВУ) конверту і три пам'яткові бльоки в різних варіантах.

Більшість цих філятелістичних видань оформив п. Любомир Рихтицький, а ці, які репродуємо в нашому Альбомі, походять із збірки п. Ореста Городиського.

В Шевченківський рік появились теж різні франкотипи з мотивом Шевченка, а один з них теж містимо на іншому місці.

І врешті заходами чикагських філій Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ) і Союзу Укр. Молоді Америки: появились спеціальні конверти із погруддям Шевченка, подібно як Шевченківський Комітет м. Чикаго теж мав оформлені свої власні шевченківські конверти і заголовні листи.

Репродукція шевч. бльоків - конверт, видання Братства Дивізійників. Зліва вгорі надрук: Київ.

Т. зв. франкотип з датою смерті Шевченка на конверті Української Студ. Громади в Чикаго (зліва в горі) і дві репродукції пластових шевченківських бльоків.

Репродукція шевченківських бльоків - конверт (з лівого боку видання хору СУРМА; з правого і в низу видання ОДВУ (Організації Державного Відродження України).

Тут на першому місці треба згадати дуже інтензивну збірку фондів на будову Шевченкового пам'ятника в Вашингтоні, яка (збірка) в 1961 р. досягла висоти около 14.000 доларів. Першим найщедрішим жертводавцем на ту ціль був к. вояк українських армій п. Станислав Шаповал з Чікаго-південь, який вплатив 360. дол. На день 1. березня 1962 р. сума грошових пожертв на пам'ятник дійшла до 17.000 дол.

**

6. травня 1961 р. заходом театр. осередку СУМА і.м. Орлика з Дітройту, відбулась у залі Лейн Технікал в Чікаго вистава опери М. Аркаса (до слів Шевченка) «Катерина», з виступами відомих мист. сил як Міро Скаля-Старицький, Лев Рейнарович, В. Максимовичева, Н. Носенко і інші.

В Шевченківському році вийшов у Чікаго, в серії Бібліотеки Націологічної Літератури (Друк Укр. Видавничої Спільки) науковий твір про Т. Шевченка (синтетично-націологічні студії) пера відомого українського вченого — шевченкознавця проф. д-ра Віктора Доманицького (з Мінеаполіс). І врешті при кінці Шевченківського року, підчас свята — концерту з нагоди 10 ліття Укр. Федеральної Кредитової Кооперативи Самопоміч, в мистецькій програмі виступив найчільніший український артист на еміграції реж. Йосип Гірня з виключно мистецькою інтерпретацією-деклямацією Шевченкового «Сну».

••

Станислав Шаповал

До успіхів інформаційної праці підчас Шевченківського Року на терені Чікаго і стейту Ілліной причинилися радіопередачі в українській мові:

1. Катедрального Собору св. Володимира під управою п. І. Матулко. Час передач: субота від год. 4 до 4.30 попол. Радіостанція — WOPR (Oak Park, Ill.)

2. ОО. Василян Парохії св. Миколая. Час передач: субота від 5 — 6 веч. Радіостанція — WHFC.

3) Райдушна Україна» (найст. укр. програма, від 1930. р.). Керівник: п. І. Музика. Час передач: неділя від 2.30 до 3.30 поп. радіостанція: WSBC

Час передач: субота від 3 до 4 поп. Радіостанція — WOPR

4) «Українські мелодії» під управою Л. і Ст. Самбірських і п. В. Іващука. Час передач: п'ятниця від 6.30 — 7 веч. Радіостанція: WEDC

Час передач: субота, 6.30 веч. — 8 веч.

WOPR

5) Радіопередача «Визвольного Фронту» Керівник: п. М. Павликович. Час: субота від 4:20 — 5 попол. Радіостанція: WOPR.

6) Українська програма. Керівник: п.і М. Сливка і п. М. Павликович. Час: субота від 2 до 2.30 попол. Радіостанція — WOPR.

7) Українська програма. Керівник: п. М. Заяць. Час: п'ятниця від 8.30 — 9 веч. Радіостанція: WSBC.

8) Українська спортова програма. Керівник: п. Р. Дубляниця. Час: субота від 2.30 — 3.30 попол. Радіостанція: WOPR.

Примітка: Ці радіостанції, діють на таких хвилях:

1) WHFC — 1450, 2) WSBC — 1240 klcl., 3) WOPR — 1490 klcl., 4) WEDC — 1240 klcl.

COMPLIMENTS OF

UKRAINIAN PROFESSIONAL and BUSINESSMEN'S ASSOCIATION

PRESIDENT — BOHDAN MUZYKA

VICE PRESIDENT — STEPHAN ZAPLATYNSKI

SECRETARY — DR. MICHAEL KRIVY

FINANCIAL SECRETARY — JOHN PETROW

TREASURER — ANDREW OLENEC

BOARD OF DIRECTORS

John Bahrey

Theodore Cienki

Nick Duda

John Duzansky

John Evanchuk

Michael Kaniuk

Alex Maximowich

Nick Pilot

Dr. John Rudawsky

Michael Senchuk

Leon Tiahnybik

Walter Welky

**Your mailbox is
a branch office for
TRIDENT SAVINGS!**

WE PAY POSTAGE! You get postage-paid, addressed envelopes for all savings and withdrawing money.

YOUR MONEY IS ALWAYS SAFE! Not one of our customers has ever lost a penny in sending us checks, or getting checks from us! (And — of course! — your savings are insured up to \$10,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation.)

Your Money earns generous returns of $4\frac{1}{2}\%$ per year — and any amount you add to your account before the 15th of any month will earn a full month's income for that month.

Earnings are distributed semi-annually, on April 30 and October 31.

Write or call today for your "Save-By-Mail" Literature — with everything you need to get started on a convenient profitable savings program!

"A THRIFT INSTITUTION
ORGANIZED 1913"

TRIDENT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1935 WEST 51ST STREET - CHICAGO 9, ILLINOIS

TELEPHONE PROSPECT 8-5800

Щ А Д І Т Ь

В СВОЇЙ РІДНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ УСТАНОВІ
ФЕДЕРАЛЬНИЙ КРЕДИТОВИЙ КООПЕРАТИВИ

С А М О П О М і Ч

2315 WEST CHICAGO AVENUE

CHICAGO 22, ILL.

PHONE: HU 9-0520

Кожне щадничеkonto і кожна позика — обезпечені до 10.000 доларів в

CREDIT UNION NATIONAL ASSOCIATION

І

CREDIT UNION SHARE GUARANTY CORPORATION

Основана в 1951-у році. — Приєднала дотепер 3.200 членів. — Нагромадила дотепер 3 мільйони майна — Придбала власний, гарний будинок. — Веде власну Кооперативну Радіопередачу.

В приміщенні Кооперативи переводяться

о б е з п е ч е н н я :

авт, домів від нещасних випадків і т. п.

Години праці:

ВІВТОРОК ДО П'ЯТНИЦІ: 9.00 — 2.00 ПОПОЛУДНІ.

СУБОТА: 10.00 — 1.00 ПОПОЛУДНІ.

У ВІВТОРОК І П'ЯТНИЦЮ ТАКОЖ: 6.30 — 8.30 ВЕЧЕРОМ.

В понеділок — закрито.

В ПОКЛОНІ Т. ШЕВЧЕНКОВІ

д-р. МИРОСЛАВ СІМИНОВИЧ

МОЛОЧАРНЯ

"PURE FARM DAIRY COMPANY"

1938 W. AUGUSTA BLVD.

(БЛИЗЬКО ДЕЙМЕН ЕВНЮ)

CHICAGO 22, ILL.   TEL.: BR 8-1410

І. ДУЖАНСЬКИЙ — ПРЕЗИДЕНТ

Т. ДУЖАНСЬКИЙ — Заст. Президента

Т. ДУНСЬКИЙ — Секретар і Скарбник

ТОВАРИСЬКА ГОСТИННИЦЯ

STEVE'S TAVERN

ВЛАСНИКИ: СТЕФАН І НАТАЛІЯ КОЦЕЛКО

853 N. WESTERN AVENUE

CHICAGO, 22

TEL.: HU 6-9197

SUPERIOR REALTY

SALES — MORTGAGES — INVESTMENTS

ВЛАСНИК: Б. СКОРИЙ І СПІЛКА

ЧЕСНА, СОЛІДНА І ФАХОВА ОБСЛУГА

Б Ю Р А:

2721 W. DIVISION

TEL.: AL 2-4370

4301 W. FULLERTON

TEL.: BE 5-3632

CHICAGO, ILL.

COMPLIMENTS OF

LEON'S SAUSAGE COMPANY

ВЛАСНИКИ: ЛЕВ ТЯГНИБІК І СИННІ

1141-47 W. LAKE STREET

CHICAGO, ILL.

«Встане Україна і
Розвіє тьму неволі»...

ХАЙ ДУХ ШЕВЧЕНКА БУДЕ ЗАВЖДИ З НАМИ!

ОН — BOY MARKET

БОГДАН ФОСТЯК

В Л А С Н И К

3251 W. DIVISION

CHICAGO, ILL.

TEL.: CA 7-7233

УКРАЇНСЬКІ ХАРЧЕВІ КРАМНИЦІ

FOOD MARTS' "CERTIFIED"

ПРИ

1752-54 W. CHICAGO AVE.

TEL.: SE 3-3377

2600-02 W. CHICAGO AVE.

TEL.: HU 6-7550

ВЛАСНИКИ: РОДИНА ВИННИЧЕНКІВ І Т. ЯЦКІВ

БОРІТЕСЯ — ПОБОРЕТЕ!

В СТОРІЧЧЯ БЕЗСМЕРТЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА КЛОНИМО ГОЛОВИ ПЕРЕД ВЕЛИКИМ ПРОРОКОМ І ГЕНІЄМ УКРАЇНИ, ЩО СВОЇМ ВОГНЕННИМ СЛОВОМ ПОКАЗУВАВ МЕТУ І ШЛЯХ ДО ВОЛІ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ В ЧІКАГО

Тарас Шпікула — президент, Михайло Попіль — заступник президента, Михайло Харів — секретар, Василь Ваків — фінансовий референт, Володимир Фединський — касир, Іван Михальцевич, Антін Зборик і Никола Олек — члени Контрольної Комісії.

В СТОЛІТТЯ СМЕРТИ ВЕЛИКОГО СИНА УКРАЇНИ

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

та побідного походу його невмірущих ідей через кордони й океани,

Ч Л Е Н И

ДИРЕКЦІЇ ДОМУ ВІДДІЛІВ У Н С В ЧІКАГО

клоняють голови перед величчю Його духа та прирікають бути вірними Його Заповітові, словами П. О. Куліша: «Будь Тарасе певен, що ми Твій Заповіт соблюдемо і ніколи не звернемо з дороги, що Ти нам проложив еси».

Президія Дирекції:

Тарас Шпікула — Голова
Іван Михальцевич — Заст. голови
Іван Малюк — Секретар
Антін Зборик — Фін. секретар
Володимир Фединський — Касир
Григорій Дацків, Михайло Попіль, Михайло
Семків — Господ. Ком.
Марія Шпікула — Прес. реф. в англ. мові,
Михайло Харів — Прес. реф. в укр. мові.

Члени Дирекції:

Агафія Фіца
Іван Сапач
Михайло Канюк
Боднар Лев
Ева Оливко
Наталія Харів
Никола Сенчишак

Контрольна Комісія:

Мирон Гриневич, Василь Семків, Василь Ваків.

ОБ'ЄДНАНИЙ КОМІТЕТ

ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ

В ЧІКАГО

МИРОСЛАВ СЕМЧИШИН — ГОЛОВА

ИОСИП МЕДВЕЦЬКИЙ — СЕКРЕТАР

«Наша дума, наша пісня
Не вмере не загине!...»

В ПОКЛОНІ ДУХОВІ ВЕЛИКОГО ШЕВЧЕНКА

УКРАЇНСЬКА ДУХОВА ОРХЕСТРА

В ЧІКАГО

В СТОРІЧЧЯ СМЕРТИ

ПРОРОКА УКРАЇНИ

У ГЛИБОКОМУ ПОКЛОНІ

ОРГАНІЗАЦІЇ ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ В ЧІКАГО

ООЧСУ, СУМА ім. ПАВЛУШКОВА, АП АБН, Т-во б. ВОЯКІВ УПА, ТУСМ

ЗІ СТОРІЧЧЯМ РОКОВИН СМЕРТИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА СКЛАДАЮТЬ ПОКЛІН ВЕЛИКОМУ НОСІЄВІ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ ІДЕАЛІВ ВОЛІ, БРАТЕРСТВА І ЛЮБОВИ

ЧЛЕНИ І УПРАВА

БРАТСТВА СВ. СТЕПАНА

ВІДДІЛ 221 УНС В ЧІКАГО

МУЗИЧНА ШКОЛА ІМ. М. ЛИСЕНКА

ПІД УПРАВОЮ ПРОФ. ІВАНА ПОВАЛЯЧЕКА

2454 W. WALTON

CHICAGO, ILL.

TEL.: SP 2-9241

На закінчення Шевченківського Року складаємо
ПОКЛІН ВЕЛИКОМУ ПРОРОКОВІ І ГЕНІЄВІ УКРАЇНИ ТА МОЛИМО ГОСПОДА ЗА
ЗДІЙСНЕННЯ ЙОГО ЗАПОВІТУ

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ КЛЮБ В ЧІКАГО

(ІСНУЄ ВІД 1938 РОКУ)

2234 W. CHICAGO AVE.

Петро Лучків — Президент

Андрій Іванюк — 1 заст. Президента

Микола Думич — 2 заст. Президента

Василь Семків — фін. секретар

Василь Скрипник — фін. секретар

Петро Баран — скарбник

Михайло Маціканич - господар і бібліотекар

Члени Ради Директорів:

Василь Андрус, Антін Зборик, Микола Чучман, Теодор Томків, Михайло Рожко.

Члени Контрольної Комісії:

Михайло Попіль, Федір Денега, Василь Васюнець

ТОВАРИСТВО ПРИХИЛЬНИКІВ

*УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ
РЕСПУБЛІКИ*

В ЧІКАГО

В ПОКЛОНІ ШЕВЧЕНКОВІ І ЙОГО ЗАПОВІТАМ

ЗАХАРІЙ ФЕДОРЕНКО

ЧІКАГО

В ПОКЛОНІ ШЕВЧЕНКОВІ

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

ВІДДІЛ Ч. 2. ІМ. О. ОЛЬЖИЧА В ЧІКАГО

«УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ»

ЄДИНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК В ЧІКАГО

2038 WEST CHICAGO AVE.

TEL.: EV 4-5737

CHICAGO, ILL.

ГАРАНТОВАНІ ПОСИЛКИ В УКРАЇНУ І ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ ТА АЗІЇ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

На складі великий вибір товарів.

Ціни дуже низькі!

Єдине найстарше українське ліцензоване бюро.

Іван Ковальчук — Власник

2222 W. CHICAGO AVENUE

TEL.: BR 8-6966

Telephone: HUmboldt 6 - 8220

OLENEC BROS

FUNERAL DIRECTORS

- Air Conditioned Chapel -

2255 WEST CHICAGO AVENUE

CHICAGO 22

COMPLIMENT OF

MICHAEL KANIUK

FUNERAL HOME

У К Р А І Н С Ь К А М Я С А Р Н Я

HUMBOLDT MEAT MARKET

Поручає великий вибір м'ясних продуктів американського і європейського виробу.

(Власник: ІВАН РОМАНЮК)

2622 WEST DIVISION

Tel.: EV 4-6237

CHICAGO, ILL.

BLACK STEER PACKING CO.

ВОЛОДИМИР ШЛАПАК

З РОДИНОЮ

2713 W. DIVISION ST., CHICAGO, ILL. — TEL.: AL 2-6650

1957 W. CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL., TE L: TA 9-6795.

TEL.: EV 4-5562

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

ANN'S BAKERY

W. D MYTRASH

ORDERS TAKEN FOR WEDDINGS, BANQUETS, PARTIES AND ALL SPECIAL OCCASIONS.

2158 WEST CHICAGO AVENUE

CHICAGO 22, ILL.

УКРАЇНСЬКА ГОСТИННИЦЯ

STEVE'S LOUNGE & RESTAURANT

ВЛАСНИКИ: ЕВГЕНІЯ І СТЕФАН ЛЕВКОВИЧІ

2301 W. CHICAGO AVENUE

Tel.: EV 4-9802

CHICAGO 22,

ЗАГАЛЬНО ВІДОМЕ УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ

ВАСИЛЯ БОГДАНА МУЗИКИ

MUZYKA and SON — FUNERAL DIRECTORS

2151-57 W. CHICAGO AVENUE

TEL.: CA 7-1222

BR 8-7767

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ПОМІЧ В ЧІКАГО

О К Р У Ж Н И Й К О М І Т Е Т

Д-р Б. Старух, Б. Шевченко, А. Стецюк, М. Гікавий, А. Вознюк.

ВІДДІЛИ:

56-ий Відділ УНП ім. ген. Тараса Чупринки, Чікаго-Південь, 66-ий Відділ при українській православної парохії св. Володимира, 143-ий Відділ ім. Гетьмана І. Мазепи, Чікаго-Північ, 144-ий Відділ при українській православної парохії св. Софії — Чікаго.

СОЮЗ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ

«ПРОВІДІННЯ»

ВІДДІЛ 55. ім. МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА В ЧІКАГО

ТАРАС ШПІКУЛА

ГОЛОВНИЙ РАДНИЙ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

5466 W. HADDON, CHICAGO TEL.: AU 7-5054

COMPLIMENTS OF

Mr. & Mrs.

CHESTER L. PRYBYLO

МИХАЙЛО ПРИЙМА

REAL ESTATE, BROKER

ПРОДАЄ ХАТИ, ПІДПРИЄМСТВА Й ФАРМИ ТА ПОЛАГОДЖУЄ ВСІ ВИДИ
ОБЕЗПЕЧЕНЬ

2218 WEST CHICAGO AVENUE

TEL.: EV 4-0410

CHICAGO

ІВАН В. ІВАНЧУК

В Л А С Н И К

AUGUSTA-WESTERN STANDARD SERVICE

EVerglade 4-9684

ARmitage 6-0433

2405 W. AUGUSTA BLVD.

CHICAGO

COMPLIMENTS OF

Z A P P F U R N I T U R E

APPLIANCE & PIANOS

ВЛАСНИК: СТЕПАН ЗАПЛАТИНСЬКИЙ

4753-55 MILWAUKEE AVENUE

CHICAGO, ILL.

TEL.: KI 5-2757

Гарантовані посилки в Україну

полагоджує швидко і дешево

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY INC.

БОГДАН ПОЖАРНЮК — КЕРІВНИК

1241 N. ASHLAND AVE.

TEL.: HU 6-2818

CHICAGO, ILL.

УКРАЇНСЬКЕ РЕАЛЬНОСТЕВЕ БЮРО

NORTHWESTERN REALTY

ПРИ

849 N. WESTERN AVE.

CHICAGO 22, ILL.

ІВАНА КОЗІЯ

КУПНО І ПРОДАЖ ДОМІВ, ФАРМ, БІЗНЕСІВ ПО КОНКУРЕНЦІЙНИХ ЦІНАХ. ВИСИЛ-
КА ПОСИЛОК В УКРАЇНУ. ВИГОТОВЛЕННЯ ІНКОМТЕКСУ.

TEL.: HU 9-5353; BR 8-8844

УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКЕ КООПЕРАТИВНЕ ТОВАРИСТВО

«САМОДОПОМОГА» Інк.

ВДЕРЖУЄ

ВІДПОЧИНКОВУ ВАКАЦІЙНУ ОСЕЛЮ В РАВНД ЛЕЙКУ, ІЛЛ.

ВЕДЕ

СПОЖИВЧУ КРАМНИЦЮ

ПРИ 2208 ВЕСТ ЧІКАГО ЕВНЮ

TEL.: AL 2-9092

UKRAINIAN DEMOCRATIC CENTRAL ORGANIZATION OF COOK
COUNTY

ESTABLISHED JANUARY, 1934

PRESIDENT: MICHAEL KANIUK

SECRETARY: MICHAEL HINKO

TREASURER: NIKOLAY CWIAN

C O M P L I M E N T S O F

STARSIK CLOTHING

CLOTHING and FURNISHINGS

FOR MEN, YOUNG MEN AND BOYS

1205 MILWAUKEE AVENUE

CHICAGO 22, ILL.

at Division Street

Phone: BRunswick 8-1230

V. & W. RESTAURANT

ВЛАСНИКИ: ІВАН І АННА ГАРАСИМЕНКИ

GOOD FOOD, DELICIOUS HOME COOKING, AMERICAN & EUROPEAN STYLE

2358 W. CHICAGO AVENUE

CHICAGO 22, ILL.

OPEN — from 6 AM to 10 PM.

TELEPHONES: EVerglade 4-9526; 4-9475

A TRIAL WILL CONVINCCE YOU

GOOD WILL SOCIETY, BRANCH No. 22

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

THOMAS BAHRY, PRES.

HELEN B. OLEK, SEC'Y.

MICHAEL ROMANCHUK, TREAS.

УКРАЇНСЬКИЙ ТОВАРОВИЙ ДІМ

ДЕЛЬТА

2242 В. ЧІКАГО ЕВНЮ

ЧІКАГО 22, Ілл.

ТЕЛЕФОН: БЕ 5-7788

В ДЕЛЬТІ ДІСТАНЕТЕ ВСЕ, ЩО ПОТРІБНЕ НА ДАРУНКИ, ДЛЯ ПРИКРАСИ ХАТИ І ОДЕЖІ:

Речі мистецького виробу

Вишивки — килими — кераміка — дереворізьба — порцеляна з вишивкою — цілі народні строї, матеріали до вишивання, друковані скатерті

Імпортовані німецькі радіоприймачі — кришталі, перські дивани

Золоті медалики з українським написом, хрестики, ланцюжки.

Імпортовані чоколяди, помадки, цукорки.

ХАЙ БУДЕ СЛАВА НА ВІКИ ГЕНІЄВІ УКРАЇНИ — ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ
У ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ РІК ЦІЛУ ЗЄДНАНУ ПІД КЛИЧАМИ ЙОГО ЧІКАГІВСЬКУ

ГРОМАДУ ВІТАЄ

НАЙСТАРШЕ БРАЦТВО УНС

в Чікаго

ІМ. СВ. О. НИКОЛАЯ

основане 1. червня 1906. року під проводом покійних провідників Громади, Всч. О. Миколи Струтинського та д-ра Володимира Сі миновича.

Брацтво дало почин до ширшої церковної і громадської праці на терені Чікаго, закупаючи першу в Чікаго українську Церкву при Суперіор і Бікердей, а коли ця Церква виявилася зі зростом Громади за малою, закуплено за почином Брацтва під проводом о. М. Струтинського площу, на якій тепер стоїть Катедра св. Николая. Членів у Брацтві — 650.

За Уряд Брацтва в 1962 р.:

Андрій Іванюк — Предсідник, Василь Любас — заступник предс., Гери Дацків — фін. секретар, Стефан Коцелко, — рекорд. секр., Михайло Попіль — касієр.

МИКОЛА СОПІВНИК

NICK'S GROCERY

2659 W. IOWA STREET

CHICAGO, ILL.

МИКОЛА І ВАНДА ГАЛЬЧИШАКИ

власники

WESTERN TAVERN

PACKAGED LIQUORS

900 N. WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILL.

Tel.: HU 6-9256

KUTCHER'S PARCEL SERVICE

2219 W. Chicago Avenue

Chicago 22, Ill.

Phones: HU 6-1595; HU 9-4450

Мотористів українського нортвесту найкраще обслужить

J. L. SHELL — SERVICE STATION
в Чікаго

МГР. ІВАН ЛІЩИНСЬКИЙ

(Газолінова станція і всі автонаправи)

2656 W. CHICAGO AVENUE

CHICAGO

Tel.: HU 6-9344

*ЛІГА АМЕРИКАНЦІВ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ
В ЧІКАГО*

841 N. WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILL.

TEL.: HU 9-4450

*ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ
ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ*

СТЕЯТУ ІЛЛИНОІ

2408 W. CHICAGO AVENUE

CHICAGO, ILL.

SOPHIE'S RESTAURANT

ІВАН ГОРАЙСЬКИЙ

ВЛАСТИТЕЛЬ

2132 W. CHICAGO AVENUE

TEL.: AL 2-9625

HOME COOKING.

ROOMS FOR PARTIES.

AIR CONDITION.

PETER ROZDILSKY

AND SON

DANIEL M. ROZDILSKY

FUNERAL DIRECTORS and EMBALMERS

HEmlock 4-2100

Chicago, Ill.

South Side

5040 S. WESTERN AVENUE

North Side

2410 WEST NORTH AVE.

Seven Large Air Conditioned Chapels — Children's Playrom — Plenty Parking Space

ГРИГОРІЙ ШКРЕБЕЦЬ

ГОЛОВНИЙ РАДНИЙ

УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ

CHICAGO, ILLINOIS

COMPLIMENTS OF

A-1 FLOOR SANDING & REFINING Co.
With Latest Perfect Machinery

OUR LIST OF 100% SATISFIED CUSTOMERS

WILL VOUCH FOR OUR RELIABILITY

No Job Too Large or Too Small

STEVE KINIAK

605 N. Ridgeway Ave.

Chicago, Illinois

Phone: KE 3-7997

В СОТНІ РОКОВИНІ СМЕРТИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА МОЛИМО ГОСПОДА ЗА ЗДІЙ-
СНЕННЯ ЙОГО ЗАПОВІТУ

Інж. МИХАЙЛО ХАРІВ з дружиною НАТАЛІЄЮ

Д-р СЕМЕН І СТЕФАНІЯ КОЧІЙ

**CHICAGO REALTY and MORTGAGE
COMPANY**

Member Chicago Real Estate Board

2101 W. Chicago Ave. 3441 W. North Ave.
AR 6-7624 EV 4-2525
Chicago 22, Ill. Chicago 47, Ill.

Broker: Walter Ryzewski

Tel.: ARmitage 6-3331

R. NAHIRNEY
Attorney and Counselor at Law

3441 W. North Ave. Chicago 47, Illinois
Real Estate Broker Insurance Broker

**Усі роди обезпечень найкраще
полагодить Вам**

JOSEPH DATZKO
Insurance

2228 W. Chicago Ave. Chicago 22, Ill.
Phone: BR 8-0194

Representing Hartford Fire Insurance Co.

RE 7-0188

JOHN M. KRAFCISIN & SON

specializing in

Real Estate Security

5401 S. Mozart St. Chicago 32, Illinois

BEST FLORIST

**Єдиний українець-фльорист
в центрі українського Чікаго**

*Expert Designer of Weddings & Funeral
Decorations*

(Власник: Степан Шипайло)

2224 W. Chicago Avenue Tel.: EV 4-1720

Українська харчова крамниця

HARRY'S GROCERY

Григорій Лучків — Власник

2136 WEST CHICAGO AVENUE

Compliments of

**M. J. HARRIS JEWELERS
AND
HARRIS CAMERA CO. INC.**

"Your Family Store"

1949 W. Chicago Avenue SEeley 3-5753

Compliments of

DARK PHOTO SALON

2059 W. Chicago Ave. HA 1-2254

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО КОМІТЕТУ ЗЛОЖИЛИ:

Адв. Ілля Мула — 10 дол., адв. Юліян Куляс — 10 дол., д-р Антін Вітковський — 10 дол., Іван Бурдик — 5 дол., адв. Роман І. Смук — 5 дол., д-р Омелян Тарнавський — 10 долярів.

УКРАЇНСЬКА ТОВАРИСЬКА ГОСТИННИЦЯ

OASIS TAVERN

Власники: Ольга і Володимир СОРОЧАКИ

2312 WEST CHICAGO AVENUE

CHICAGO, ILL.

Tel.: EV 4-9678

RAMBLER

CHICAGO AUTO SALES & SERVICE

METROPOLITAN, AMBASSADOR, AMERICAN, CLASSIC

ВЛАСНИКИ БРАТИ ПІЛАТИ

2246-54 WEST CHICAGO AVENUE

CHICAGO 22, ILL.

Tel.: EV 4-4031

COLITZ

PRESCRIPTION PHARMACY

857 N. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL.

ALBERT COLITZ, R. Ph. C.

Phone: BR 8-6336

СТЕПАН КУРОПАСЬ

МІСТО-ГОЛОВА

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,

ЧІКАГО, ІЛЛ.

Б О Г Д А Н Є Л Ю К

єдиний український годинникар

виконує солідно й скоро направи годинників
усіх систем.

2135 W. CHICAGO AVENUE

CHICAGO 22, ILL.

EVerglade 4-1291

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

(В центрі українського Чикаго)

M. LYTWYN — MOVERS

2233 W. CHICAGO AVENUE

CHICAGO 22, ILL.

TEL.: HU 6-2910

HUmboldt 6-5407 -8

ILL. C.C. 12427 MC-C

WARREN MOVING & OIL CO.

Local and Long Distance

OIL - MOVING - TRAILERS

C. A. WARREN
L. M. WARREN

2200 W. CHICAGO AVE.
CHICAGO 22, ILL.

УКРАЇНСЬКА ГОСТИННИЦЯ

«ДЕ ЗУСТРІЧАЮТЬСЯ ДОБРІ ПРИЯТЕЛІ»

GOOD TIME TAVERN

Власник: Григорій Бойко

2518 WEST CHICAGO AVENUE

CHICAGO 22, ILL.

Tel.: EV 4-8789

NATIONAL LIBRARY OF CANADA
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE DU CANADA
WITHDRAWN RETIRÉ

1-23

BC 32053

Друк: Українсько Американська Видавнича Спілка в Чікаго
2315 Вест Чікаго Евню Чікаго 22, Ілліной Телефон: AR 6-0066